

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO ISTRO IN ZAMEJSTVO

PIRAN-IZOLA-KOPER

November 2007

Leto 13

Številka 165

CENA 0,90 EUR

/Poštšina plačana pri pošti 6320 Portorož/

Franci Matoz: Boris Popovič je zakoniti kandidat za Državni svet

Na izrecno vprašanje Primorskega utripa, ali je Boris Popovič povsem tem kar se dogaja zakoniti kandidat za Državni svet je njegov pravni zastopnik Franci Matoz 13. novembra v Kopru djal: "Gospod Boris Popovič ima odločbo, ki je dokončna in pravnomočna, s katero je seveda ugotovljeno, da je kandidat za državnega svetnika in te odločbe nihče ni odpravil". Ali se bo zgodil ljudski rek kjer se prepirata dva tretji dobiček ima? V Piranu kandidira Marjan Tončič, v Izoli Darko Grad v Kopru pa naj bi poleg Popoviča elektorji izbirali tudi med kandidatom Viktorjem Markežičem in Marjanom Križmanom. Obali pripada eno svetniško mesto. Splošne volitve v Državni svet bodo 22. novembra 2007. Pri SD Koper ugotavljajo, da je koprski občinski svet nezakonito uporabil spremenjena pravila.

Preveč umiranja na cestah

V prometnih nesrečah, ki so se zgodile zaradi vožnje pod vplivom alkohola, je na primorskih cestah med letoma 2006 in 2007 umrlo 79 ljudi (na območju Kopra 23 oseb, Nove Gorice 41 oseb in Postojne 15). Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS Piran (na fotografiji Miha Živkovič) je na Tartinijevem trgu prikazal kaj se lahko zgodi, če se zaletimo pri hitrosti 30, 50 ali 90 km na uro. Pri 90 km nastane potisna sila 6,7 tone in če se zaletimo na primer v drevo skoraj, da ni rešitve. Bodite pozorni, kajti od 15.11. dalje velja predpisi o opremljenosti vozil v zimskih voznih razmerah.

Predsednik Republike Slovenije je dr. Danilo Türk

Slovenski volivci so v drugem krogu predsedniških volitev, 11. novembra 2007, dali večinsko podporo umirjenemu kandidatu dr. Danilu Türku, ki je zelo hitro znal povezati malce sprte Slovence. Zanj je glasovalo 68,39%, za Lojzeta Peterleta pa 31,61% volivcev. Volilna udeležba je bila 57,1 odstotna. Na volišča je prišlo 982.554 volivk in volivcev, doma pa je ostalo 738.207 volilnih upravičencev. Takšen volilni rezultat je presenečenje in hkrati pove kako trdno in skoraj vojaško je zanj glasovala prvič po dolgem času zedinjena slovenska levica, čeprav ne gre mešati predsedniških volitev s strankarskimi. Neosnovani napadi na Danila Türka so rodili bumerang in zmedli desnico, ki kot, da bi se na tiho odpovedala Peterletu. Sedaj je že očitno da ena politična opcija ne bo imela v rokah vseh vzodov oblasti, kar je za Slovence dobro. Napoved Janše o možnem odstopu vlade pa je vredna posebnega komentarja.

Oljkarje še čaka veliko dela

Letošnja v povprečju za 45% slabša letina, še vedno odprti prostor za iskanje ustrezne obdavitve oljkarjev in usmeritve za delo v letu 2008, so bile poglavne teme na 2. redni skupščini Zveze društev oljkarjev Slovenije v prostorih Hotela Marina Izola, 26. 10. 2007, na kateri je skupščina ZDOS izvolila novega predsednika, člana Oljarskega društva Štorta, Franca Krajncja. Žezlo mu je svečano predal dosedanj predstnik Bruno Podveršič, ki je veliko postoril za uspešno registracijo Zveze 24. 8. 2007. Za podpredsednika ZDOS je bil izvoljen Miha Lipušček. V nadzornem organu so Janko Bočaj, Ivan Simčič in Marjan Cencič. Disciplinski organ: Angel Hlaj, Rihard Peršolja in Joško Koron. Sprejet je bil tudi sklep o razširitvi zveze na še preostale občine, kjer tudi uspevajo oljke - občine Renče-Vogrsko, Ajdovščina, Miren, Kostanjevica na Krasu ter tudi, da se pošlje pobuda občinam za financiranje delovanja Zveze. Na fotografiji: Bruno Podveršič čestita novemu predsedniku.

fotooptika RIO
EXPRESS OPTIKA
IZOLA

Kar je čisto in jasno je resnično!

Popolna oskrba vida.
Za vaše oči Fotooptika Rio poskrbi!

Ljubljanska 24 IZOLA
Tel.: 05 64 00 500

Quo STRAN 3 vadis Casinò?

Govorice in pisanja, da je nadzorni svet sprejel sklep o prisilni poravnavi družbe Casinò Portorož, d.d. niso najbolj točne.

Velja sklep o pripravi na sanacijo, pri čemer je možna tudi prisilna poravnava. To pa je dolg proces, saj bi v primeru prisilne poravnave, če zanjo glasuje vsaj 60% upnikov, ti pa morajo biti o aktu obveščeni in bi torej morali pristati na določeno znižanje zapadlih terjatev do Casinòja Portorož. Tudi delavci bi v tem primeru nekaj izgubili, sicer pa morajo biti zainteresirani, da podjetje deluje naprej brez šokov in pretresov. V zakonu o igrah na srečo ni možno terjatev prekvalificirati v dokapitalizacijo, saj v primeru prisilne poravnave ne. Zvedeli smo, da je podjetje likvidno in rdn poravnava svoje tekoče obveznosti. V primeru, če upniki ne bi sprejeli pogojev iz prisilne poravnave bi lahko sledil tudi stečaj.

V DECEMBRSKI ŠTEVILKI:

- ▶ Evropa 2008 z odprtimi mejami
- ▶ Franc Repič iz Lucije je v Divači stražil Rupnika in Nediča
- ▶ Bralci, občine in podjetja čestitajo

FOTO COLOR LABORATORIJ
Quicklab
BERNARDIN
Obala 7, 6320 Portorož
Tel.: +386 05 674 08 80

Za prenos fotografije s CD, diskete, Smart Media, Compact Flash iz digitalnega fotoaparata na fotografski papir

E-mail: fotoquicklab@iol.net

www.geocities.com/quicklab_fotolaboratorij

SKODA
SIMPLY CLEVER

STREŠNI NOSILCI IN KOVČEK ZA STUČI
4x ZIMSKE PNEUMATIKE S PLATIŠČI

PRIPRAVLJENI NA ZIMO!
Škodlini modeli z zimsko opremo do 2500 EUR ugodneje.

Porsche Koper, Ankaranska 10, tel.: 05 611 65 03

Iščemo nove sodelavce

Mednarodno podjetje z dvajsetletnimi izkušnjami pri prodaji pomožnih medicinskih sredstev išče več oseb za opravljanje različnih del zaradi odpiranja novih področij in povečanja obsega dela. Možnost kariere za osebe obeh spolov od 18 do 58 let – full-time in par-time! Zahtevano je pogovorno znanje italijanščine.

Pokličite **05 612-20-15** in pridružite se nam!

Full-Point
Vojkovo nabrežje 23
6000 Koper

MORELIATO **FOSSIL** **GUESS** **SECTOR** **ZZERO**

CITY PARK

TPC LUCIJA - PORTOROŽ - KOPER - SUPERNOVA

Milan Morgan

“Gre za mlade jadralce, ne zame. Jaz lahko vzamem kovček in grem!”

Problematika izselitve sekcije jadriranja pri ŠD Piran iz pritličnih prostorov upravne stavbe JP Okolje Piran na Fornačah 33 postaja vse bolj vroča.

Narok za sodno obravnavo je predviden za 16. november 2007, župan Občine Piran Tomaž Gantar pa naj bi javno podjetje Okolje Piran že zaprosil za preložitve sodne obravnave, da bi pridobili čas in sekciji poiskali ustrezne prostore, ki pa morajo biti seveda ob morju. Razlog za izpraznitev tiči v prodaji upravnih prostorov JP Okolje, ki se seli nad garažno hišo pri piranskem pokopališču.

Milan Morgan, vodja sekcije jadriranja, ki je v dolgih letih vzgojil in naučil večine jadriranja okoli 2000 mladih, nekateri so postali vrhunski evropski in svetovni jadralci, je kot smo lahko uvideli v pogovoru z njim, zelo razočaran. Zlasti, ker nekateri menijo, da naj bi mu bila sekcija kot kulisa za njegovo zasebno dejavnost gradnje jadrnic pod blagovno znamko Fatamorgana. Pravi, da te dejavnosti v prostorih Okolja ne opravlja več.

Kakšne so njegove pravice in pravice sekcije, ali gre po tolikih letih bivanja in uporabljanja prostorov za nezakonitost, posestno pravico, ali vsaj pravico do drugih ustreznih prostorov, bo seveda odločilo sodišče, če ne bodo mogli najti skupnega dogovora. Poskus župana, da bi nekako prostorsko združili dva jadrnalna kluba v prostorih Pirata pri Bernardinu, se kot kaže ni posrečil.

Uspehi ŠD Piran oziroma Sekcije jadriranja so vidni, tako v pogledu vzgoje mladih jadralcev, šole jadriranja, kot tudi v organizacijskem smislu. Društvo je vsa ta leta delovalo kot organizator številnih domačih regat, državnih prvenstev, leta 1997 je odlično izpeljalo evropsko prvenstvo v razredu optimist, dobili pa so tudi kandidaturu za organizacijo evropskega prvenstva v razredu optimist v Piranskem zalivu od 4. do 14. julija 2009.

“Zame ni problem. Jaz lahko vzamem kovček in grem”, nam je vidno razočaran nad vsem dejal Milan Morgan. S ciljem zavarovanja športnih aktivnosti na morju in odpravljanja plavalne nepismenosti, bo morala kaj storiti družba, v prvi vrsti ŠD Piran, Športni in mladinski center Piran in Občina Piran.

Visok jubilej Primorskih novic

8. novembra 2007 so v Kopru proslavili 60 let izhajanja časopisa

Najprej je bilo v Štanjelu 26. oktobra 2007 prijateljsko druženje kolektiva, kjer je slovesnost obogatila pevka Ljuba Jenče, delavcem z okroglimi leti delovne dobe pa so podelili priznanja.

Direktorica Primorskih novic Suzana Zornada Vrabec pozdravlja goste.

Jubilejna torta. FOTO: FK- Primorski utrip

Nova vršilka dolžnosti odgovorne urednice Silva Križman o načrtu razvoja programske zasnove časnika.

Častitljivemu jubileju, 60 let izhajanja časopisa na Primorskem, so nazdravili v grajski enoteki, potem pa so se vsi skupaj preselili v tamkajšnjo domačo gostilno Zoro. Direktorica Primorskih novic Suzana Zornada Vrabec je napovedala boljše čase za časopis in tudi ugodnejše rezultate poslovanja družbe v letu 2007, ki je na začetku izdajanja prvega regionalnega dnevnika v Sloveniji zašla v finančne in kadrovske težave, saj so kot po tekočem traku menjavali vodilne delavce in urednike. Po uvedbi dnevnika je precej padla tudi naklada, ki je pred dnevnim izhajanjem znašala povprečno 25.500 izvodov, danes pa komaj doseže 19.000 izvodov. Družba tekoče že posluje pozitivno in upati je, da bo tak rezultat potrdila tudi letna bilanca.

Na sprejem palačo Tarsia v Kopru (sedež Primorskih novic) so 8. novembra 2007 povabili bralce, lastnike in nekdanje sodelavce in skupaj nazdravili visokemu jubileju. Žal tam nismo opazili lastnikov, obalnih županov, ne starejših urednikov in direktorjev. Prišli so le nekdanji direktorji Srečko Kavčič, Drago Mislej Mef in Franc Krajnc. Zdenka Lovec, dolgoletna odgovorna urednica Primorskih novic in Tomaž Bizajl, dolgoletni zaslužni direktor in glavni urednik ter nekdanji direktor Boris Kralj se sprejema niso udeležili. Na sprejemu smo za trenutek videli tudi odstavljeno direktorico Barbaro Vernik. Prireditve je povezovala novinarka Radia Koper-Capodistria Nataša Benčič. Med uglednimi gosti je bil tudi koprski škof Metod Pirihi. Zbrane so nagovorili direktorica PN Suzana Zornada Vrabec, v.d. odgovorne urednice Silva Križman, vodja regionalnega RTV centra Koper-Capodistria Dragomir Mikelič, Nataša Benčič pa je k mikrofonu povabila tudi Draga Misleja - Mefa.

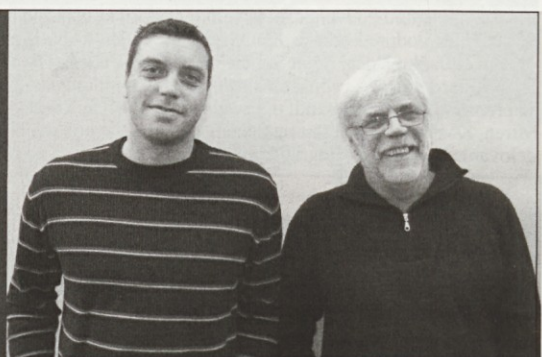
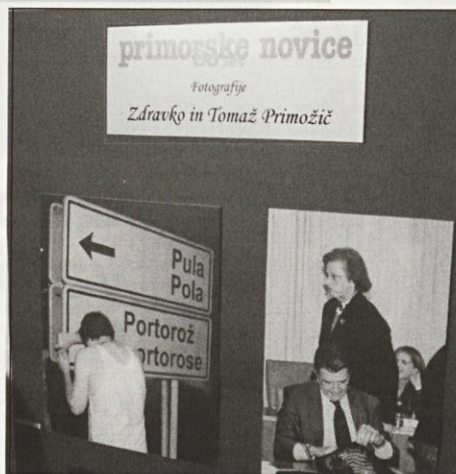
Ob tej priložnosti so odprli razstavo fotografij dolgoletnih sodelavcev

Priznanje Grazieli Jerič za dolgoletno delo v PN.

Zdravko in Tomaž Primožič sodita med izvrstne fotografe katerih fotografije lahko občudujemo zlasti tudi v časniku Primorske novice ter na raznih razstavah.

Neodvisni nestrankarski časnik za območje Slovenske Istre in zamejstva Primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

primorski utrip

informa

Odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka: Primorski utrip, Obala 125 Lucija, 6320 Portorož
Tel.: 05 6777 140, **telefax:** 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net
www.primorski-utrip.si

Naročnine, oglasno trženje in Media Service – Storitve za medije in tisk PTA Primorska tiskovna agencija: Obala 125, Lucija
Tel.: 05 6777 140, **GSM:** 031/851-240

Tehnično urejanje: Informa Portorož
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 2000

Informa Portorož, tržno komuniciranje in informiranje Obala 125, 6320 Portorož, Adriana Krajnc Vasovič s.p.
Tel.: 05 6777 140, **telefax:** 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net

Matična številka: 1094343,
ID št. za DDV: SI59225246
TRR: 10100-0035275306
Banka Koper, PE Lucija
Letna naročnina (za 12 števil) 10 EUR

Časopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva za kulturo RS pod zap. št. 460.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. List RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Primorskih novic Zdravko in Tomaž Primožiča.

Prva številka predhodnica Primorskih novic Nova Gorica je izšla 8. novembra 1947 v Solkanu.

Sprva kot štirinajstdnevnik, nato kot tednik v nakladi 9000 izvodov. Leta 1953 pride do spremembe imena in časopis Novo Goric preimenujejo v Primorske novice. Na Koprskem sta ta čas izhajala dva časopisa - sprva Istrski tednik in kar nekaj let Slovenski Jadran. Aprila leta 1963 je

S prireditve v Štanjelu.

prišlo do sklepa o združitvi Slovenskega Jadrana in Primorskih novic v enotno glasilo z imenom Primorske novice in 1. maja 1963 je že izšla prva številka „združenih“ Primorskih novic. Petkovi številki sta se nato z leti pridružili še torkova

številka in Sobota, 27. septembra 2004 pa so Primorske novice postale dnevnik. O zgodovini razvoja Primorskih novic smo obširno pisali v prejšnji 164. številki Primorskega utripa.

Quo vadis Casino Portorož?

Igre na srečo so po vsej verjetnosti stare prav toliko kot človeštvo. Z razvojem so se spreminjale, igralni vložki so bili vse večji, za srečneža pa so bili tudi večji dobitki. Vse to je privlačilo igralce. Igre na srečo, kot jih poznamo danes, pa je razvil in uveljavil kapitalizem.

V bivši Jugoslaviji so bile posebne igre na srečo: ruleta, igralni avtomati ipd. Posebne igre prepovedane, saj je bila to kapitalistična navlaka, ki ni imela prostora v socialistični družbi. Z razvojem turizma pa je tudi takratna oblast ugotovila, da so lahko posebne igre vir sredstev za spodbujanje turizma in tako je leta 1962 Jugoslavija z zveznim zakonom omogočila republikam, da s svojo zakonodajo pravno uredijo prirejanje posebnih iger.

Slovenska skupščina je z zakonom o igrah na srečo, ki ga je sprejela 7. decembra 1964, opredelila prirejanje posebnih iger, kot dejavnost posebnega družbenega pomena. Igre so se lahko prirejale le v turističnih krajih, ki so imeli ustrezno število turističnih zmogljivosti. Izhodišče zakonodaje je bilo, da naj se s prirejanjem posebnih iger ustvarijo sredstva, s katerimi se bo razvijala turistična dejavnost in turistična infrastruktura, ki bo privlačljala nove turiste in s tem povečala število gostov tudi v igralnici.

Skupščina občine Piran je ustanovila igralnico leta 1965 v sestavi Zavoda za pospeševanje turizma Piran. To je bila v Sloveniji prva igralnica, v kateri so se prirejale posebne igre na srečo. Sprva s tujim partnerjem (C.E.G.A.), ker sama ni imela pogojev za delo (kadri, finančna sredstva), kasneje pa se je osamosvojila. Ustvarjena sredstva je vlagala v razvoj turistične infrastrukture in tako so bili zgrajeni Avditorij, Letališče, Marina, Igralnica pa je financirala tudi druga področja – neposredno ali z drugimi vlagatelji (zdravstvo, šolstvo, kultura, komunalne dejavnosti itd.) skratka vse, kar je prispevalo k razvoju turizma.

V igralnici je bilo družbeno upravljanje (svet igralnice, kot organ družbenega upravljanja, člani sveta so bili z obalno-kraškega območja), ter delavski svet. Tu moram poudariti, da so imeli delavci, ki so odločali o razpolaganju s sredstvi Igralnice, gospodaren in pravičen odnos do sredstev, razumeli so potrebo po razvoju turizma in samoupravljanje ni bilo farsa, temveč odločanje o gospodarjenju, poslovnih dejavnostih in razpolaganje s sredstvi Igralnice.

Oče igralnice in dolgoletni direktor Aton Spinelli, ki je zelo uspešno vodil igralnico, je bil vizionar razvoja turizma in turistične infrastrukture in je dal velik prispevek k razvoju portoroškega turizma in k pravilnemu usmerjanju sredstev Igralnice. Sicer pa o tem kdaj drugič.

In kaj se dogaja danes?

Po osamosvojitvi Slovenije je bila sprejeta nova igralniška zakonodaja, ki je spremenila pogoje za odpiranje igralnic in igralniških salonov. Ustanavljanje igralnic ni več vezano na turistične centre, ki morajo izpolnjevati določene pogoje o turističnih kapacitetah. Tako se igralnice ali saloni igralnih avtomatov odpirajo tudi v neposredni bližini že obstoječih igralnic, čeravno je območje še več kot pokrito z možnostjo udeležbe pri posebnih igrah.

Dejstvo je, da število igralnic na posameznem območju ne pomeni sorazmerno povečanje števila igralcev, ki jih je sicer včasih malo več, včasih malo manj. Njihovo število lahko poveča le privlačna turistična ponudba in raznovrstna turistična infrastruktura, pa smo

zopet pri ugotovitvi, da je igralniška dejavnost vezana na turizem.

Nova zakonodaja je prispevala k drobljenju igralnic

Nova zakonodaja izhaja tudi iz potencialnega igralca - domačina, ki pa je v večini primerov v slabem gmotnem položaju, naši tajkuni pa ne igrajo v domačih igralnicah. Tudi to, da se za domačina nihče ne sekira, če bo jutri, ker je vse izgubil v igralnici, spal pod mostom. Širjenje dejavnosti posebnih iger na srečo je negativno vplivalo na poslovanje Igralnice Portorož. Morala je ustanavljati salone igralnih avtomatov na lokacijah, ki sicer niso bile v njenem interesu, da se je na ta način borila za gosta, ki bi se sicer preusmeril v drug bližnji igralniški salon. Nova zakonodaja je torej prispevala k drobljenju udeležencev pri posebnih igrah na srečo, med igralnicami pa je tako nastala borba za gosta. Ta borba pa ni povečala kakovosti prirejanja posebnih iger, pač pa je povečala stroške celotne igralniške dejavnosti v Sloveniji zaradi potrebe po večji propagandi, pogostitvah, dajanju raznih bonitet, nagrad itd.

Tudi nadzor se je na tak način razvojenel in se je v posameznih salonih, kjer se dela po domače, zmanjšuje tudi možnost dobitkov. Borba med igralnicami za gosta in povečanje materialnih ter drugih stroškov je zmanjšala tista sredstva, ki pripadajo občinam in humanitarnim organizacijam, pa tudi igralnicam. Toda vprašanje je, če se kdo za takšne »malenkosti« sekira.

V zvezi s podeljevanjem koncesij za širjenje igralniške dejavnosti se ne morem izogniti vtisu, da se to področje ureja na podlagi lobiranja, da ne uporabim kakšnega bolj trdega izraza.

Portoroška igralnica je imela tudi nesrečo s kadrovanjem. Na tem področju imajo prste vmes oblastniki.

Kadrovanje po političnih kriterijih

Lahko ugotovim, da je bilo kadrovanje po političnih kriterijih. Če je nekdo nekaj let hodil mimo igralnice še ni rečeno, da pozna njeno dejavnost in jo lahko uspešno vodi. Bolj žalostno pa je, če je nekdo imenovan za vodstveno funkcijo v igralnici pa pred tem ni imel nobene zveze sto dejavnostjo. Če upoštevamo, da je nova zakonodaja povzročila težke pogoje poslovanja igralnic – nato pa še postavimo napačnega človeka na napačno delovno mesto ni čudno, da to vse skupaj pripelje igralnico na rob stečaja. Takšni politični gospodarski

strokovnjaki pa se lotijo še novih, pa tudi nepotrebnih investicij, uničujejo dobro in gradijo slabo, morda iz takšnih ali drugačnih razlogov. To je še en kamen okrog vratu igralnice. Ker gre za politični kadrovski potencial so posamezniki, ko so igralnico pripeljali pred bankrot, razporejeni na druga delovna mesta, še bolj zahtevna in bolj pomembna. Naj torej narod ve, da se pri kadrovanju nismo zmotili, si mislijo oblastniki. In vse to, na žalost, doživlja Igralnica Portorož.

Na tak način je biser turizma in nosilec razvoja portoroške, piranske in tudi širše infrastrukture ter turistične dejavnosti zabredel v velike probleme in finančne težave. K temu pa so botrovali tudi drugi razlogi, kot je zapravljanje denarja z neuspešno akvizicijo gostov in še bi se našlo kaj negativnih presenečenj. Ne smemo pozabiti tudi na kriminal, ki ga strokovno bosa uprava ni mogla zaustaviti.

In kaj sedaj?

Vse kaže, da je portoroška igralnica le dobila upravo, ki se spozna na dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo. Toda sedanjou upravo čaka kup problemov, saj je družba obremenjena s tožbami, krediti, zapadlimi obveznostmi, posodobiti bi bilo treba igralniško opremo, obnoviti on line sistem (kontrolno opremo pri igrah in napravah) in še in še. Zaradi starih dolgov je morala ponuditi prisilno poravnavo. Poleg tega pa bo na Obali kmalu osem igralnih salonov, nekateri z naj sodobnejšo igralniško opremo. Razumljivo je, da je naenkrat na kupu toliko problemov, da jih je treba reševati enega za drugim, pri tem pa mora imeti uprava vso pomoč lastnika in tudi dovolj časa.

Upam na uspešno rešitev. Verjamem tudi, da Igralnica ni izgubljena, se pa bo moralo marsikaj spremeniti in tudi delavci bodo morali nekatere stvari dojeti. Le tako bo Igralnica Portorož v bližnji bodočnosti spet postala to, kar je nekoč že bila – na vrhu sodobnih in uspešnih igralnic v Evropi.

Vladimir Prelec

Nada Trunk Širca kazensko ovadila dr. Lucijo Čok

Res je, da ni bila niti en dan brezposelna vendar pravi, da je bila po zaslugi rektorice dr. Lucije Čok prikrajšana, ker se ni smela udeležiti volitev rektorja UP. Na novinarski konferenci je povedala, da je bila leto in več osebno šikanirana in diskreditirana. Pooblastila je odvetnika Francija Matoza za vložitev kazenske ovadbe. Dr. Lucija Čok, rektorica UP, ki ji je potekel mandat, pa pravi, da se drži samo črke zakona. Na Univerzi na Primorskem so že izvolili novega rektorja prof.dr.Rada Bohinca.

Prepričevanja in dokazovanja

Volilna kampanja pred drugim krogom volitev se je spreobrnila v bolj odločnejšo, a vseeno preostro. Izjave predsednika vlade o nekakšnih političnih usmeritvah iz ozadja, novinarski peticiji in podobno, prav v času volilne kampanje, so dajale slutiti veliko naklonjenost koalicije kandidatu Alojzu Peterletu, ki z nekakšno lahkoto izjavlja "voljo ljudstva". Rezultati v prvem krogu volitev tega žal niso potrdili. Tudi govor, ki smo ga slišali z najvišje vladne ravni, da nekdo, ki kandidira ni živel v Sloveniji in je torej dobro ne pozna, je za naše pojme ciljal na dr. Danila Tuerka in bil hkrati navijaški za kandidata Peterleta, ki je imel dovolj časa za izvajanje volilne kampanje že nenormalno dolgo prej kot je to običajno. V tem pogledu so bili ostali kandidati veliko na slabšem.

Odsotnost velikega števila volivcev v prvem krogu predsedniških volitev lahko tudi pomeni, da nismo imeli dovolj prepričljivega kandidata, ki bi se znal dovolj natančno opredeliti glede ključnih vprašanj o Sloveniji.

Tako je moral biti kandidat za drugi krog volitev 11. novembra pripravljen tudi na bolj strokovno dokazovanje protiargumentov - ne v stilu obtoževanj in podcenjevanj svojega nasprotnika - temveč je moral na soočenjih, ki jih je pretežno organizirala nacionalna in zasebna televizija, prikazati prave ugotovitve o političnem, gospodarskem in socialnem stanju naših ljudi v Sloveniji ter poskušati prikazati ali dokazati ključne napake tistih, ki se znajo preveč hvaliti o zaslugah pri osamosvajanju, na gospodarskem področju in še na kakšnem.

Kandidat za predsednika države gospod Peterle je na novinarski konferenci v Izoli povedal, da je levičar. Nekritično je ponavljal besede predsednika vlade o izjemni uspešnosti slovenskega gospodarstva.

Opozoriti bi bilo treba na politično strpnost v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji. K temu lahko veliko prispeva avtoriteta novega predsednika države. Slovenija očitno ne bo urejala vprašanja dopolnilne evropske pogodbe, opozoriti pa bi morala na državne protekcionizme, previsoko vrednost evropske valute - evra, zaradi česar že imajo težave naši izvozniki na tretja tržišča. V EU ne uresničujemo zapisanega temeljnega atributa - prostega prehoda oziroma svobodnega gibanja delovne sile. Tudi nič ni slišati, da bi lahko Slovenija res kmalu postala neto plačnica v skupno blagajno in kje tičijo vzroki?

Gospodarsko stanje v Sloveniji zares tako odlično?

Zrcalna slika plačilne bilance Republike Slovenije, ob 28 milijardah evrov bruto dolga ni tako bleščeča, kot jo vlada rada prikazuje. Seveda pa nimamo makroekonomskih strokovnjakov, ki bi stanje obrazložili bolj po kmečko. Rast BDP temelji v večini na izkazanih prihodkih, katerih temelji izvirajo v zunanjih posojilih, ki jih bodo odplačevale generacije Slovencev.

Protikandidat Lojze Peterle je znal povedati na novinarskih konferencah, da nam še nikoli doslej ni šlo tako dobro, da beležimo najvišjo gospodarsko rast in posledično najvišjo rast BDP.

Številka naše skupne zadolžitve je alarmanтна in znaša že več kot 28 milijard evrov ali 14 tisoč evrov na prebivalca! Toliko ni bila zadolžena celotna Jugoslavija ob njenem razpadu. V tem pogledu se ne moremo istovetiti niti z našo južno sosedo, ki trenutno dolguje 33 milijard evrov, upoštevajoč pač to, da je Hrvaška veliko večja od Slovenije in ima skoraj 2,5 krat več prebivalcev. Ni vlade na svetu, ki se ne bi hvalila z visoko gospodarsko rastjo in rekordnimi višinami BDP, nekaj časa celo 7,2 %.

Na čem temelji rast BDP?

Pravi sunek je nastal z vlaganji državnih podjetij v nizke gradnje, med katere sodijo seveda avtoceste, mostovi, skratka infrastruktura. Te naložbe so rasle po stopnji 35% realno glede na leto 2006. In kaj je tu pomembno povedati? Vlada je prav s tem popeljala gospodarsko rast v rekordne, 7,2-odstotne višave BDP! Drugače povedano: BDP je seštevek vseh prihodkov, ki jih prikazujejo v bilancah tudi izvajalska podjetja, ki so prejela plačila za opravljene storitve. Toda poanta je v tem, da ta sredstva izvirajo iz posojil, bodisi pri notranjih bodisi pri zunanjih posojilodajalcih. Samo neto zadolženost pri domačih bankah je v zadnjem času skoraj za 43 % večja kot lani.

In če se še omejimo na zunanji dolg: samo letošnji je narasel za 4,2 milijarde evrov. Seveda gre za skupni zunanji dolg prebivalstva, podjetij, države.

Cene v nevarne višava!

V Sloveniji smo uspešno, z administrativnimi ukrepi Banke Slovenije, zavirali rast cen, da smo lahko zadostili poglavitnemu kriteriju za vstop v evro območje oziroma, da smo smeli prevzeti skupno evropsko valuto. Val podražitev je sledil šele z zamikom, počasi. Nevarno je, da bi nam inflacija zbežljala izpod nadzora, zlasti če preseže rast 7-9%! Drugo dejstvo je, da se cene gibljejo prosto na tržišču, na podlagi ponudbe in povpraševanja ter da vlada nima veliko možnosti za umiritev inflacije, ki je trenutno najvišja v evrski skupini držav in je oktobra znašala na letni ravni 5,1%. Povprečje na letni ravni v evrski skupini držav je bilo oktobra 2007 2,6%.

Podražitve že čutijo predvsem nižji sloji prebivalstva, saj imamo primere, ko mora posameznik mesečno preživeti s 300 evri. Nezadovoljstvo delavcev izkazujejo sindikati, ki za 17. november napovedujejo protestne shode.

V Sloveniji imamo ta hip svojevrstn paradoks: najvišjo rast BDP, ki temelji na doslej najvišjih zunanjih posojilih in najvišjo rast cen v evrskem območju, ki temelji na visokih notranjih stroških.

Novi predsednik mora biti avtoriteta

Naš novi predsednik mora biti moralna avtoriteta vseh Slovencev in to ne glede na suhoparna ustavna pooblastila. Znati mora nastopiti takrat, ko bo treba umiriti politične strasti, ko bo treba braniti ugled naše države v svetu in ko bo treba osvetliti polpreteklo zgodovino, ki si jo nekateri že krijajo po svoje, zlasti ko gre za vrednote NOB.

Franc Krajnc

Luka Koper 1957 - 2007

50 let izkušenj in pogled v prihodnost

Ko so v nekdanji naši skupni domovini pred petdesetimi leti začeli graditi prvi pomol za pristajanje tovornih ladij v Kopru in že leta 1958 slovesno pričakali prvo tovorno ladjo Gorica, si verjetno še nihče ni mogel predstavljati, da bo koprsko pristanišče v letu 2007 že tako pomemben pristaniški in logistični sistem in to celo s statusom Evropske unije. Govorice o morebitni prodaji Luke Koper d.d. so razburjale prav v času jubileja.

Svečanost ob 50. obletnici Luke Koper, 4. oktobra 2007, je bila na prvem privezu prvega in edinega slovenskega pristanišča. Udeležili so se je številni visoki gostje, poslovni partnerji, sodelavci Luke Koper, občani in občanke Kopra. Novo vizijo in širitev podjetja sta napovedala predsednik uprave Luke Koper d.d. in slavnostni govornik, predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša.

Slovenski premier Janez Janša in predsednik uprave Luke Koper d.d. Robert Časar sta 4. oktobra 2007 sprožila napravo za zabijanje betonskih pilotov, ki bodo nosili podaljšani prvi pomol ob katerem bodo pristajale še številnejše kontejnerske ladje.

Na novinarski konferenci je predsednik uprave Robert Časar na vprašanje Primorskega utripa, ali Luka Koper res gre v prodajo (o čemer se veliko piše in govori) in ali je res, da bo šla v roke nemškim železnicam (Deutsche Bahn) ter ali je res, da jo namerava država prodati odgovoril, da on kot predsednik uprave o prodaji ne ve ničesar.

Veliko ugibanj v medijih

Tudi predsednik vlade Janez Janša je taka pisanja v resnici zanimal: „Res je, da se pogovarjamo s tujimi strateškimi partnerji o vlaganju v modernizacijo slovenskih železnic, ne drži pa, kot smo lahko prebrali v nekaterih časopisih, da prodajamo Luko Koper, še najmanj njeno infrastrukturo“. Sicer pa, ali ne bi bila to strahotna strateška in gospodarska napaka prodati vlečnega konja, ki tako dobro napaja državni proračun, so komentirali ljudje. Luka Koper namreč postaja pravi gospodarski gigant in napoveduje rekorde: 15 milijonov ton letno pretovorjenega blaga, zelo zaželeno pa bi bilo še večje sodelovanje z drugim logističnim gigantom - Intereuropo!. Ne nazadnje bo tu blizu (prek Osapske doline) potekal V. evropski koridor, kar bi velik prispevek k modernizaciji slovenskih železnic. Proslavo - akademijo je odlični zrežirala Katja Pegan, v dvorani je glasbeni program izvajal Simfonični orkester Akademije za glasbo (dirigent Patrik Greblo), izjemno zanimiv pa je bil tudi „ples na morju“.

Pozdrav udeležencem z morja.

Slavnostni govornik premier Janez Janša.

Župana Občin Piran in Koper sta obdarila predsednika uprave Luke Koper.

Številni udeleženci na proslavi 50. obletnice Luke Koper.

FOTO: FK-Primorski utrip.

Janez Janša in Robert Časar:

Luka ne gre v prodajo

"O domnevnem dogovarjanju o prodaji Luke Koper ne vem nič", je bil odgovor prvega moža Luke Koper d.d. na vprašanje Primorskega utripa, ali država res prodaja Luko Koper kot je pisalo v tukajšnjih medijih. Tudi premier Janez Janša je na slavnostni akademiji 4. oktobra ob 50. obletnici državnega podjetja številnim zbranim dejal, da "država res potrebuje strateškega partnerja, ne misli pa prodajati luške infrastrukture, kot je to pisalo v nekaterih medijih". Ali res nekateri mediji prehitevajo celo slovensko vlado, bomo videli čez čas, kaj bodo rekli v državnem podjetju Deutsche Bahn, ki ima trenutno težave zaradi stavke njihovih delavcev.

Nova knjiga publicista Milana Gregoriča

KOPER - TRST, večna tekmeča

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Kulturni klub Istra Koper sta 26. oktobra zvečer v čitalnici knjižnice Trg Brolo 1 v Kopru predstavila knjigo KOPER - TRST, večna tekmeča ali veliki boj za luške transportne tovore in transportne poti. Avtor zanimivega dela je znani koprski publicist Milan Gregorič.

V novi knjigi je avtor posegel v zgodovino rivalstva med dvema pristaniškima mestoma v boju za obvladovanje blagovnih tokov in nato osvetlil novejšo pritisko Italije (in Trsta), s katerimi sta si poskušala zagotoviti prevladujoči vpliv nad sodobnimi blagovnimi tokovi, kot tudi nad izgradnjo novih velikih evropskih prometnic, zlasti v primeru upravljanja VII. pomola in izgradnje 5. koridorja. Knjiga prinaša tudi sporočilo, da je bil razvoj mest še kako povezan z obstojem blagovnega prometa, pa tudi, da sta mesti v različnih zgodovinskih obdobjih doživljali svoj razcvet in hiral. Trst je nedvomno doživljal svoj vzpon v času Avstro-Ogrske, Koper pa šele po drugi svetovni vojni, ob skokovitem razvoju njegove gospodarske lokomotive - Luke Koper. Nekaj svojih misli v spremni besedi ob izidu knjige je podal prof. dr. Jože Pirjevec.

Zapisal je, da je avtor knjige Milan Gregorič potrdil kakovost, ki odlikuje že njegova prejšnja dela, posvečena italijansko-slovenskim odnosom v istrsko-primorskem prostoru. Kompleksnosti rivalstva med Koprom in Trstom ni mogoče razumeti, če ne vzamemo v obzir vseh zgodovinskih etničnih in političnih argumentov. Gre za zgodbo o dveh pristaniščih, ki se borita za uveljavitev na istem geografskem terenu, ki pa zaradi pogojenosti dramatične zgodovine nista zmožni uskladiti svojih sil v plodno sinergijo. Trst, ki ga omenjena preteklost bolj bremeni kot ta bremenjeni Koper, skuša ohraniti svoj primat z vrsto brez dvoma spretnih pobud, ki pa vendarle kažejo, da se njegove politične elite še niso sprijaznile z miselnostjo, da morajo ravnati s Slovenci kot enakovrednim partnerjem.

FK

Stari novi Palace ima že streho

Velika, več kot 30 milijonov evrov vredna naložba Istrabenz turizma bo že naslednje leto izboljšala turistično bilanco. Maloverjetno je, da bi ga lastniki po izgradnji prodali.

Eden najstarejših hotelov v Portorožu - Palace hotel z 208 sobami (skupaj s prizidkom) bo zgrajen do spomladi 2008, zagotovo pa pred glavno turistično sezono, ko naj bi sprejel prve goste. Letna prenočitvena bilanca Portoroža bo tako boljša za okoli 90.000 prenočitev domačih in tujih gostov, morda tudi petičnih, ki si jih kraj nedvomno želi. Dela na področju urejanja zunanega prostora je še veliko. Objekte (Tivoli, Figarola) pred Palace hotelom bi radi odstranili, štiripasovnico preuredili in bolj odprli Portorož k morju. Spet bo kot nekoč - privlačna mirna in lepa turistična destinacija. Palace hotel bo tako zasijal v vsej svoji lepoti in tudi v malce novejši podobi. Gradbince je nekaj časa motilo vreme, pa tudi septembrski in oktobrski kratki močni nalivi niso bili prijetni. Posebne škode pa kot kaže ni bilo.

Lista Izolani je pričakovala več!

Sedanja izolska občinska oblast še ni dosegla stopnje, ko bi jim lahko rekli, pojdite.

Prvo zasedanje nestrankarske liste Izolani.

Člani nestrankarske liste Izolani beležijo prvo obletnico svojega delovanja, kar so tudi okronali na 1.“kongresu“ s pronicljivim imenom 1. KAMGREŠ, 29. oktobra v Izoli. Živahno razpravo o aktualnih dogodkih in spoznavanjih kam pelje izolska politika je povezoval vodja liste Drago Mislej-Mef, o delu, moči in nemoči liste pa je poročal občinski svetnik Slavko Samotorčan. Na srečanju, ki se ga je udeležilo okoli 20 članov liste ter nekaj gostov, so poudarili, da želijo biti soustvarjalci lepše in prodornejše Izole, a kaj ko jih sedanja občinska oblast očitno drži na kratkih vajetih in jih pripušča samo, če so ubogljivi. Podobna razmerja sil so tudi v občinskem svetu, pač glede na število občinskih svetnic in svetnikov določene politične opcije. Lista Izolani ima kljub pronicljivemu imenu v občinskem svetu samo enega svetnika, ima pa tudi člane v nadzornem

Člane liste so obiskali tudi nekdanja podžupana Branko Simonovič in Igor Franca, sedanji podžupan Bojan Zadel in župan dr. Tomislav Klokočovnik.
FOTO: FK-Primorski utrip.

odboru občine, v odboru za okolje in prostor, odboru za družbene dejavnosti, v komisiji za podeželje in topomastiko ter v komisiji za ribištvo. Iz razprave, ki je bila na trenutke zelo kritična do občinske uprave češ, da ni usposobljena za svoje delo, izhaja določeno razočaranje liste, ki je v drugem krogu lokalnih volitev močno podpirala Klokočovnikovo ekipo računajoč, da bo v Izoli zapihal nov veter ter seveda, da bo od tega tudi sama kaj imela. Po začetni volilni zmedi so se v Izoli počasi uredile politične vrste, stranke povezale, nastala je tiha koalicija prej največjih političnih nasprotnikov Izola je naša - SD, strankarski in listarski „drobiž“ pa sedaj očitno igra drugo violino pri oblikovanju politične in gospodarske prihodnosti občine. A Lista Izolani je jeziček na tehtnici. Po tej plati bi jo lahko primerjali z Desusom v parlamentu. Zato jo izolska oblast hočeš nočeš mora upoštevati pri zbiranju zadostnega števila glasov za takšne ali drugačne sklepe. „V začetku mandata smo ravnali v skladu z našim stališčem, da smo za spremembe v vodenju občine, zdaj pa se odločamo od predloga do predloga. Ko nas sprašujejo kaj smo povemo, da nismo opozicija aktualni oblasti, smo pa kritična pozicija, ki nima sklenjene nobene koalicijske ali podobne pogodbe z nikomer. Glede na razmerje sil smo pomemben dejavnik odločanja v naši občini, tako imenovani dvanajsti člen (dvanajst svetnikov dovolj za večino, op.p.) Vendar tega dejstva nismo nikoli izkoristili za sklepanje kakšnih kravjih kupčij, je bil jasen Drago Mislej - Mef. Spraševali so se kaj je z izolskimi projekti; Kulturni dom, parkirna hiša, mladinski center. Kako legalizirati stanje stanovanjskega stolpiča v Livadah, ali lahko pričakujemo v Izoli dom upokojencev, ali vsaj širitev obstoječega doma, kako je mogoče, da je prišlo do nelegalnega gradbenega posega (paviljon) v parku Pietro Coppo? Malce razočarani so ugotovili, da niso prodrli s svojimi zahtevami za zaščito doline Pivol in preusmeritvijo trase avtoceste. Dars je močan. Ocenjevali so tudi politično moč nekdanje županje Brede Pečan, ki je dodobra obvladovala vse okrog sebe, imela pa tudi strokovno osebje in moč. Sedanji župan pa da nima prave ekipe. „Sedanji župan lahko dela kar hoče in nikogar ni, ki bi mu lahko oporekal“. Ali so mu s tem hoteli nadeti etiketo avtokrata? Skratka, kritičnih (in tudi konstruktivnih) pripomb se je nabralo za dobro uro in pol. Občina Izola se lahko v zadnjem času pohvali z nekaterimi evropskimi projekti, ki jih bo uresničevala, vendar je treba priznati, da so mnogi med njimi nastali že v času prejšnje oblasti. Med njimi so nekateri uspešni (Parenzana), drugi še trajajo in njih usoda ni čisto jasna (skupna čistilna naprava), nekaj pa je takih, ki so kar izginili. Govorilo so tudi o občinskih prioritetah, položaju in pooblastilih Krajevnih skupnosti. Predlagali in našli so vrsto stvari za izboljšanje zunanjega in notranjega videza izolske občine.

Problematika vračila vlaganj upravičencem v javno telekomunikacijsko omrežje se vleče nerazumno dolgo

V postopku reševanja v vsej Sloveniji je še 7.640 zahtev!

O stanju na tem področju za svoje krajanе, ki so vložili zahtevke, se je pri Pravobranilstvu zanimala tudi Krajevna skupnost Lucija. Predsednik Sveta KS Lucija Gašpar Gašpar Mišič je prvo poizvedbo poslal 30. 5. 2005 in nato še urgenco za odgovor 15. 10. 2007. Državno pravobranilstvo je odgovorilo 13. 6. 2007 in 30. 10. 2007. Pišejo, da je v Sloveniji od 35.582 vloženih zahtevkov za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje do 16. 10. 2007 rešilo že 27.942 zahtev. V postopku reševanja je še 7.640 zahtev. Pretežno so to zahtevki lokalnih skupnosti, njihovo reševanje pa zaradi obsežnosti in kompleksnosti zahteva veliko časa. “Zaradi navedenega vam žal ne moremo sporočiti kdaj konkretno bo zahtevек Krajevne skupnosti Lucija rešen, zagotavljamo pa, da bo vaš zahtevек obravnavan in rešen po postopku kot je določen v zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje.” Podpisana je državna pravobranilka Martina Knafelc. Iz dopisa seveda ni razvidno kdo konkretno z dolgega seznama upravičencev v KS Lucija bo dobil vračilo, koliko in kdaj. KS Lucija je o zadevi seznanila tudi Ministrstvu za pravosodje. Minister dr. Lovro Šturm je zato 24. oktobra letos poslal dopis Državnemu pravobranilstvu RS in jih prosil naj zadevo preučijo in Krajevni skupnosti Lucija v 15 dneh posreduje bolj konkretne odgovore.

Zgodba o vračilih pa je medtem že dobila brado. Podpisnika pogodbe z datumom 11. 2. 1991 o izgradnji telefonskega omrežja na območju Krajevne skupnosti Lucija sta bila tedanji predsednik Sveta KS Lucija Borut Valenčič in direktor PTT podjetja Koper Bruno Trobec. Posamezni krajanj so potem sklepali posebne pogodbe s Krajevno skupnostjo Lucija o vlaganjih svojih sorazmernih deležev za izgradnjo telefonskega omrežja in priključkov. Zanima jih kdaj bodo prejeli vračilo.

Franca Krajnc

Nevarnost svetovne recesije?

Svet drvi v gospodarsko in politično blokovsko razdelitev, ki ji sledijo protekcionistični ukrepi. Slovenija je že močno vpeta v mednarodno gospodarsko menjavo, zato je tudi precej ranljiva.

Med svetovnimi gospodarskimi velesilami se trenutno najboljše počutita Rusija (zaradi ogromnih energetskega zaloga) in Kitajska (zaradi poceni delovne sile). Za ZDA pa že lahko govorimo, da drvi v recesijo, saj ta ogromna država prek luže še nikoli ni bila toliko zadolžena. Julija letos je doživela nepremičninsko finančno krizo, tepe jo inflacija (na letni ravni 2,6%) in padec vrednosti dolarja, kar že postaja izvozni problem. Čeprav veljajo ZDA za mogočno gospodarsko in vojaško silo si vendarle ne morejo privoščiti še enega napada na kakšno državo. Namreč vojaški stroški, ki jih seštevajo zaradi vojne v Iraku, so od leta 1993 v ZDA narasli že na okoli 500 milijard dolarjev! Predsednik ZDA Georg W. Bush je pred nesmiselnim napadom na Irak (umrlo je že okoli 200 tisoč civilistov in skoraj 4000 ameriških vojakov) nekoč dejal, da bo vojno v Iraku hitro končana in to z minimalnimi s stroški - največ 40 do 50 milijard dolarjev. Iračani kot vidimo ne sprejemajo ameriške demokracije, lahko pa opazujejo kam se steka njihova nafta. Vojni izdatki se poznajo na plečih ameriških državljanov, zato tam tudi vedno večji protesti. V času, ko svetovni žandar ureja zadeve v nepridipravih državah, si je dodobra opomogla nekoč ne bogljena Rusija, Kitajska pa s svojimi poceni izdelki že „ogroža“ ameriško in evropsko ekonomijo. V Sloveniji beležimo ta čas visoko, več kot 5-odstotno gospodarsko rast, ki temelji na posojilih, hkrati pa tudi visoko skupno zunanjo zadolženost (28 milijard evrov) in relativno visoko stopnjo inflacije, ki se je oktobra na letni ravni že povzpela na 5,1 %. Inflacija je kljub vsemu še vedno naš notranji strukturni problem - je stroškovna, hkrati pa je vedno več tudi zunanjih generatorjev, predvsem zaradi uvoza vse dražje nafte, ki se je v zadnjem pol letu podražila že za okoli 50%. Neizpodbitno dejstvo je, da bodo podjetja pač morala te stroške vračunati v domače cene. Dražja nafta sicer vpliva na inflacijo, poglavitna nevarnost pa je lahko nedoseganja ustreznih denarnih učinkov pri izvoznih poslih, kar bo tudi treba vračunati v domače cene. To sta le dva generatorja naše bodoče inflacije - od najmanj dvanajstih, ki jih doslej pozna ekonomska teorija. V izjemno težki situaciji se je znašla naša južna sosedica in gospodarska partnerica Hrvaška, katere skupni zunanji dolg znaša že okoli 33 milijard evrov. Kar dolgo uspešno (in umetno) so Hrvatje uspeli zadrževati padec kune. V Sloveniji se zdi izjemno pomembna bitka zoper monopolne položaje podjetij na slovenskem tržišču, kajti takšna se ne bojuje konkurence in bodo z lahkoto vgradila stroške v višje cene. Država na tem področju nima skoraj nikakršne moči. Družbene kontrole cen v smislu registriranja cenikov ni. Skoraj popolno vlogo na tem področju uravnava trg. Stroški na enoto proizvoda ali storitev v manj masovni proizvodnji (kot je slovenska) so bistveno večji in imajo tudi dolgoročneje posledice za celotno gospodarstvo. Iz tega tudi sledi, da bomo v Sloveniji veliko težje prenašali negativne vplive globalizacije. Napoved recesije oziroma upadanja gospodarske dejavnosti je morda malce prezgodnja, saj niti ne vemo kako se bodo začeli obnašati veliki gospodarski igralci Evrope, Azije in ZDA. Ena od nevarnosti, ki jo že lahko zasledimo v EU, je tako imenovani tihi državni protekcionizem. Visoka vrednost evra bo evropskim izvoznikom prej škodila kot koristila. Manj bo izvoza, manj bo novo ustvarjene vrednosti in v isti kaši se bo znašla tudi Slovenija, ki praktično nima več nobenih možnosti (razen fiskalnih) uravnavanja tečajne vrednosti skupne valute in ključne obrestne mere, ker je to v izključni pristojnosti Evropske centralne banke (ECB) v Frankfurtu. Skratka, Slovenija nima več v rokah denarne politike, ki je mimogrede instrument gospodarske politike, s katero bi lahko vplivali na strukturo proizvodnje in potrošnje ter stabilizirala vrednost denarja, če bi bilo to nujno potrebno. Rešitev vidimo v večji produktivnosti, inovativnosti in realni porabi ustvarjenega narodnega dohodka. Za stabilizacijo gospodarstva so nujno potrebni temeljni nosilci in to bi morali biti neposredni proizvajalci, delavci. Žal pa to v novem kapitalističnem redu ni več mogoče. Pritiski na domače cene se bodo žal zato še nadaljevali vse dokler bomo Slovenci sposobni pokupiti skoraj vse kar nam ponujajo trgovci. To ne nazadnje dokazujejo uspešno praznjenje trgovskih polic vedno dolge vrste pred blagajnami, kjer pa žal ne prepoznamo Slovencev, ki že danes živijo na socialnem robu in že sedaj čutijo recesijo.

FK

Kongres FIJET 2008 bo v Sloveniji

Oktobra prihodnje leto bo Slovenijo obiskalo 250 turističnih novinarjev in piscev o turizmu

Upravni odbor FIJET Slovenija - Društva turističnih novinarjev Slovenije (predsednik Drago Bulc, predsednik NO Franc Krajnc, generalna sekretarka Cveta Potočnik) že ureja vse podrobnosti za organizacijo jubilejnega 50. Svetovnega kongresa turističnih novinarjev in piscev o turizmu od 17. do 23. oktobra 2008 v Sloveniji.

FIJET (Mednarodna zveza turističnih novinarjev in piscev o turizmu) je sprejel slovensko kandidacijo na lanskem 49. kongresu v Karlovyh Varyh na Češkem. Za to je zaslužna sicer maloštevilna delegacija društva, ki je ob pomoči STO (Slovenske turistične organizacije) pripravila prepričljivo predstavitev Slovenije in njenih turističnih privlačnosti. Z osebnim lobiranjem smo uspeli prepričati celo najbolj nezaupljive člane organov FIJET, da je Slovenija sposobna organizirati to pomembno srečanje, je na pripravljalnem sestanku v Hotelu Union v Ljubljani, 13. septembra 2007, povedal predsednik društva Drago Bulc, novinar TV Slovenja. Predsednik Nadzornega odbora društva FIJET Slovenija, odgovorni urednik Primorskega utripa Franc Krajnc, je glede na velik finančni in organizacijski zalogaj predlagal natančno ločeno vodenje vseh prihodkov in stroškov vezanih na kongres. Za kandidacijo smo se odločili zavestno, saj smo želeli s to prirreditvijo v letu, ko bo Slovenija v prvem polletju predsedovala EU, prispevati svoj delež k večji prepoznavnosti naše države v Evropi in svetu ter k globalni promociji slovenskega turizma. Na kongresu, ki bo tudi potujoči (novinarji bodo obiskali nekatere turistične kraje v Sloveniji), pričakujemo 250 udeležencev iz številnih držav. Obravnavali bomo organizacijska vprašanja zveze in globalne teme, ki zadevajo položaj in pomen slovenskega turizma v svetu. Slovenijo bomo predstavili tudi na letošnjem kongresu FIJET v Sankt Peterburgu. UO je že tudi pripravil predlog sestave častnega in organizacijskega odbora kongresa.

FK

Vrednote in spomini na naše heroje ne zamrejo!

Letošnje spominske slovesnosti so se začele že sredi oktobra in zaključile 1. novembra z obiski na pokopališčih ter polaganjem vencev k spomenikom padlih v NOB in osamosvojitveni vojni. Spominska slovesnost je bila tudi pri spomeniku padlim partizanom pomorščakom v Portorožu, kjer so prebrali zanimivo zamisel oziroma pobudo Mira Kocjana.

Zbor vseh evropskih partizanov pomorščakov naj bo v Piranu

Miro Kocjan, nekdanji predsednik skupnosti partizanskih pomorščakov Slovenije se zaradi bolezni ni mogel udeležiti spominske slovesnosti pri spomeniku padlim partizanov pomorščakov v Portorožu, zato je njegov govor prebrala Antonia Senčar. Takole je zapisal:

„V duhu naše nesporne evropske smeri bodimo prihodnje leto predlagatelj zbor vseh evropskih partizanov, ki so pogoje za svobodo in demokracijo rezali na valoviti modrini. Imeli bi ga seveda v Piranu. Če soglašate. Hvala!“

Partizanski pomorščaki so del neuničljive zgodovine

Govor Mira Kocjana v Portorožu ni bil usmerjen v opisovanje zgodovine slovenskih partizanskih pomorščakov, da ne bi ta tema, ki je že tako znana, postala monotona.

„Če utemeljeno soglašamo, da partizanska zgodovina ne sme biti tako rekoč revidirana, je na dlani, da so partizanski pomorščaki del te neuničljive zgodovine, ki ni le naša, marveč dobesedno svetovna, saj je naše partizansko gibanje, kljub določenim mizernim poskusom, življenjska last demokracije. Pokoli in podobno (izhaja iz tega, da so vse žrtve vredne globoke človeške pietete), o čemer ogromna večina partizanov ni imela pojma, ne smejo podžigati naklepnega razvrednotenja partizanske epopeje, kakor smo slišali tudi v Tatrah. Partizanščino je res vodila komunistična stranka, kakor navsezadnje skoraj po vsej Evropi, saj je bila edina, ki se je znala smelo zoperstaviti zavojevalcu, je pa nekaj let po vojni zašla na napačen tir; bolj Sovjeti od Sovjetov, smo grenko ugotavljali marsikje, vendar je bilo tega kmalu konec.

Partizanščina je tu na Primorskem in v Istri bila kot nadaljevanje Tigra, Borbe in drugih skupin, pa tudi večjega, da ne rečem večinskega dela domače duhovščine. Zapisala je neizbrisne strani, na katere ni mogoče pljuvati, kot vztrajno in grobo, tudi na račun vseh žrtev, ravna jo nekateri. Čas je, da naredimo konec, da nevsiljivo - domala naravno - uresničimo spravo - tisto pravo, človeško, iskreno solidarno. Tako, da spoštujemo zgodovinsko resnico in objektivno priznamo kdo je konflikt začel. Slovenci smo majhen narod in majhna država. Kdor noče pravično spoštovati zgodovine preprosto ne more biti pošten Slovenec. Govorim tudi v imenu padlih partizanov, ki so že med vojno bili deležni cerkvenih pogrebov, tam, kjer se je le dalo. Govorim v imenu prekomorcev, med njimi pomorščakov, ki so, ko ni bilo operacij, ob praznikih polnili cerkve v Dalmaciji, Hercegovini, Bosni, Liki in pri nas.

Vence so položile naslednje delegacije:

- delegacija 430. mornariškega divizionla Slovenske vojske;
- delegacija Občine Piran;
- delegacija Policijskega veteranskega društva Sever za Primorsko in Notranjsko;
- delegacija Območnega združenja borcev za vrednote NOB Piran;
- delegacija Splošne plovbe Piran;
- delegacija antifašističnih borcev Buiščine

Politične stranke:

Piran je naš, LDS Piran, SD Piran, DeSUS Piran, Zares.

Slavljni govornik župan Tomaž Gantar.

Priznati vodilno vlogo kolaborantov je edini nevzdržen primer v Evropi

Za lase privlečena je trditev, da so bili partizani komunisti. Večina jih je bil bolj krščanska kot drugje. Kuhanje in prekuhanje slovenske politične juhe, da bi priznali enakopravnost, če ne celo vodilno vlogo kolaborantov, je edini nevzdržen primer v Evropi. Pri sosedih se kaj takega ne dogaja. V Franciji bi bil to nacionalni zločin, v severni Evropi in drugod je partizansko gibanje zgodovinski ponos vsega prebivalstva. Pri nas pa ne - in seveda ni nič kaj graje vredno, če se je partizansko gibanje poleg osvoboditve, na Primorskem tudi priključitve, bojevalo tudi za pravičnejše socialne razmere.

Bistveni del osvobodilnega gibanja so bili partizanski pomorščaki

Tisoč nas je bilo in zmeraj manj nas je. V nekdanjih mornaricah so bili Slovenci, med njimi zlasti Primorci, tudi Italijani, kar zlasti velja za drugo svetovno vojno, ko je med partizanskimi pomorščaki bilo 70 Italijanov, med njimi denimo Vincenti, ki je še danes kolikor vem predsednik deželne odbora FJK ANPI (Nacionalnega združenja italijanskih partizanov) v Vidmu. Anton Hus je bil minister za pomorstvo, nato pa vrhovni poveljnik avstro-ogrske vojne mornarice - Tegetof. Zmagovalec znamenite viške bitke je bil Mariborčan. V bitki so se posebej izkazali fantje iz primorskih, istrskih, kvrnerskih in dalmatinskih krajev; med njimi nemalo Italijanov. Italijanski floti je poveljeval admiral Persano.

Komandant partizanske mornarice je bil Josip Černy iz Maribora. Primorci pa imamo celo vrsto nepozabnih mož: Kazimir Renčelj je bil prvi Slovenec poveljnik tržaške luke. Frane Rustja iz Trsta, kakor tudi Renčelj - admiral, ki je pozneje poveljeval floti na Severnem Jadranu. Admiral Štok s Krasa in še in še. Vladimir Rop, kapitan master (njegov mama je bila Primorka iz Gorice) je ugledno sodeloval tudi na pogovorih Tito - Churchill v Caserti. Franc Turnšek, ki je bil v glavnem štabu NOV Slovenije odgovoren za mornarico in pomorstvo, je po vojni postal glavni navtični akter v Monaco-Montecarlo. Nesporo je, da je bila Primorska v takratnem času avantgarda, njeni fantje pa so opravljali pomembne naloge, tvegali, vendar uspevali. Naj jih še kar naštejemo: Baldomir Sajc, Rado Pečovnik, Slavko Kavšek, Franc Dermota in drugi. Ne pozabimo prve žrtve Sergeja Mašere, po rodu iz Beneške Slovenije.

Posamezne institucije in organizacije (tudi civilne) se levo in desno hvalijo, da je Dan slovenskega pomorstva tisti, ki so si ga iz enostranskega razloga izmislili. Prve slovenske brazde na Jadranu so rezali partizanski pomorščaki in kot takšni imajo tudi pravico spregovoriti o naši politiki.

Miro Kocjan je bil v svojem zapisu tudi kritičen do aktualnih razmer v Sloveniji. „Inflacija žal raste, nepopisno raste tudi zunanji dolg. Rast BDP temelji na prihodkih katerih izvor so posojila. Rezultat takega majavega kapitalizma, ki ga tako radi uresničujemo (ne glede na najnovejša opozorila svetovnega sociologa in ekonomista Jeremija Rifkina) žal pospešeno pelje v dvoje nevarnosti; obe skrajno resni - da bo peščica milijarderjev prevladovala nad armado revežev, ki so še pred nedavnimi bili dobro stoječi.

Zlata plaketa Ani Semič - Aci iz Strunjana

Na letošnji svečanosti v Portorožu je član glavnega odbora Zveze združenj borcev NOB Slovenije Dušan Fortič gospe Ani Semič - Aci iz Strunjana izročil Zlato plaketo Zveze združenj borcev za vrednote narodno osvobodilnega boja Slovenije. Gospa Semič je sestra predsednika slovenske borčevske organizacije dr. Janeza Stanovnika.

Župan Tomaž Gantar

„Nikomur ne smemo dovoliti, da bi prek političnih kalkulacij spreminjal svojo vlogo v zgodovini“

Na spominski svečanosti na Trgu prekomorskih brigad v Portorožu, 13. oktobra 2007, je spregovoril tudi župan Občine Piran Tomaž Gantar. Pozdravil je pomorščake, partizane pomorce, svetnice in svetnike ter goste.

„Danesslavimo 63 obletnico ustanovitve Partizanskega mornariškega odreda Koper, rojstni dan pomorske države Slovenije, ki letos za Primorce poteka v še posebej slovesnem vzdušju. Potem, ko smo obeležili 80. obletnico prve protifašistične organizacija TIGR in 60. obletnico ponovne združitve Primorske z matično domovino, smo se zbrali pred spomenikom padlim partizanskim pomorščakom, ponosni na uporniški duh in svobodoljubje naših prednikov.

Primorci smo morali svojo pravico do svobodnega življenja dokazovati v mnogih preizkušnjah, v različnih časih in v različnih razmerah - in bili smo vedno enotni, ne glede na različne idejne in politične opredelitve posameznikov.

Ko sta fašizem in nacizem skušala poteptati vse, kar je slovenskega, vse, kar je človeškega, smo Primorci pokazali, kako močan narod smo Slovenci in kako veliki ljudje znamo biti.

Nikomur ne smemo dovoliti, da bi prek raznih političnih kalkulacij spreminjal svojo vlogo zgodovine. Upreti se moramo vsakršnim poskusom razvrednotenja protifašističnega boja tigrovcev in partizanov. To je naš dolg do vseh, ki na žalost niso dočakali svobode“, je med drugim na spominski slovesnosti povedal župan Tomaž Gantar.

Zbrani na spominski slovesnosti so prisluhnili tudi skladbi Pesem o svobodi v izvedbi Mladinskega pihalnega orkestra Piran pod vodstvom dirigenta Benjaminja Makovca, gledališki igralec SNG Nova Gorica Vojko Belšak je recitiral pesem Ivana Minattija - Pri nas.

Kulturni program so popestrili tudi Moški pevski zbor ZKD Karol Pahor Piran (dirigent Mario Petvar), gledališka skupina Športnega kluba FLIP Piran, in Cesarina Smrekar s pesmijo La guerra di Pero. Krajši močno čuteč nagovor vsem prisotnim je imel tudi Roberto Birs, predsednik ANPI FJK, ki je obsodil nekdanji fašistični teror in kolaboracionizem.

Poklonili so se žrtvam vojne

Združenje borcev za vrednote NOB Občine Piran je tudi ob letošnjem Dnevu mrtvih (1. november) organiziralo spominske slovesnosti s polaganjem vencev, rož in sveč k spomenikom padlih v NOB in žrtev vojnega nasilja. Na pokopališčih je bila slovesna maša. Spominske slovesnosti v piranski občini so bile že pred praznikom 26. oktobra med pol deseto in pol dvanajsto uro pred spominskimi obeležji v Luciji, Portorožu, Piranu, Strunjanu in Sečovljah, 1. novembra pa tudi pred spomenikom v Novi vasi, Padni, Sv. Petru ter pred spomenikom 44 padlim v Kaldaniji, kjer se je žrtvam poklonila tudi županja Buj Lorella Limončin Toth.

Spominska slovesnost v Luciji

FOTO: FK-Primorski utrip.

Svečani govornik je bil predsednik Sveta KS Gašpar Gašpar Mišič.

Spominska slovesnost v Novi vasi

Spominska slovesnost v Sv. Petru

Spominska slovesnost v Padni

Udeleženci so se poklonili tudi žrtvam pri spominskem obeležju v Sv. Petru.

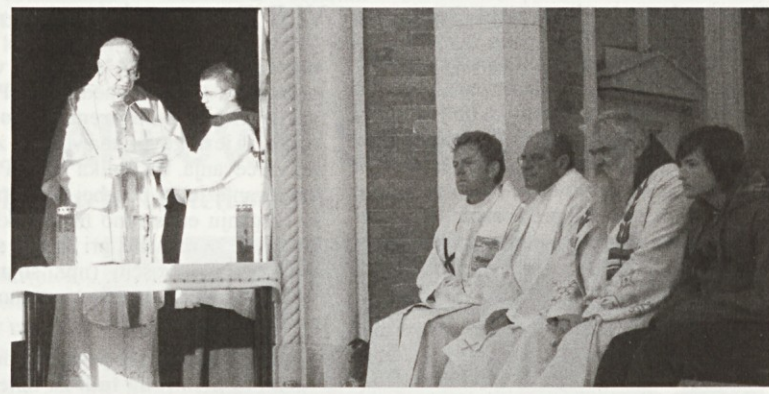
Polaganje venca na zid k spominski ploščadi v Padni.

Spominska slovesnost in polaganje vencev pred spomenikom v Kaldaniji

Sveta maša v kapelici na piranskem pokopališču

Barbara Verdnik: "V celoti zavračam laži, da je kolektivu Primorskih novic prinesel težave prehod na dnevnik".

Spoštovani!

Aprila letos so Primorske novice objavile pismo bralcev z zgovornim naslovom »Neodgovorna lahkotnost« s še zgovornejšim nadnaslovom »Kdo ogroža Primorske novice?«, ki so ga napisali nekdanji direktor in glavni urednik **Tomaž Bizajl**, nekdanja odgovorna urednica **Zdenka Lovec** in predsednik izdajateljskega sveta **Gustav Guzej**. S še večjo neodgovorno lahkotnostjo Primorski utrip v prispevku »Primorske novice želim pripeljati nazaj v mirnejše vode« potvarja dejstva in zgodovino zadnjih 17 let primorskega podjetja in časopisa. Napisan je v nasprotju z novinarskimi standardi, iz njega ni jasno, kaj so besede in misli avtorja in kaj sogovornice Suzane Zornada Vrabec, kje je izvor neresnic in špekulacij. Ne ve se, ali gre za promocijsko sporočilo pred 60-letnico izhajanja časopisa ali morda za kaj drugega, saj sedanja direktorica do zdaj skoraj ni reagirala na pisanja medijev o problemih uredništva in podjetja. Torej jih ni poskušala z argumenti zanikati tam, kjer so bili objavljeni.

Samo ob spoštovanju preteklosti je mogoče smelo zreti v prihodnost in na temelju vseh izkušenj ter novih znanj zastavljati prave razvojne korake, so vodila, ki sem jim sledila 15 let na vodilnem položaju direktorice Primorskih novic. Kot so v pismu zapisali nekdanji vodilni, so bili zelo zadovoljni s pogumnim korakom prehodanadnevnikinobiliprepričani, da bo kolektiv to zahtevno nalogo zmogel. Pomenila je nadaljevanje njihovega dela, ko so iz primorskega tednika uresničili izhajanje dvakrat na teden in se zavedali, da Primorska na stičišču različnih kultur potrebuje svoj dnevnik. Veselili so se uspehov kolektiva, ki so hkrati pomenili uresničevanje dolgoletne želje vodstva in mnogih bralcev. V pismu so izrazili svojo zgroženost nad dogajanjem v podjetju in ob ravnanju lastnikov, ki so popustili političnim pritiskom ter se spraševali, ali se lastniki zavedajo, kako neodgovorno se poigravajo z usodo Primorskih novic. To so dejstva, na katera opozarjajo v uredništvu, kjer jih je vedno manj, na kar opozarjajo slovenski novinarji in mednarodne inštitucije, ne samo bivša direktorica, ki ima za svoje navedbe zelo trdne argumente. Teh pa ni žal v vašem celostranskem zapisu, nareku ali karkoli že je.

Pišete, da je bil prehod na dnevnik premalo domišljeno dejanje. Projekt »Primorske novice vsak dan« je bil

zelo pretehtan. Ne samo, da je bil dnevnik dolgoletna želja vodstev in nekaterih bralcev, leta 1997 ga je hotel tudi prvi in dolgo časa največji solastnik Primorskih novic Infond iz Maribora, ki ga Primorski utrip seveda niti ne omenja. Takratni direktor Branko Pavlin (zdaj direktor Dnevnika) je vodstvu naročil izdelavo elaborata, ki je pokazal, da razmere za dnevno izhajanje še niso ustrezne zaradi predvsem tehnoloških ovir. Se je pa zato ob 50-letnici izhajanja rodila tretja izdaja Sobota kot naslednji razvojni korak, ki je kolektivu omogočal nadaljnjo profesionalno rast, večjo aktualnost (izidi petek in sobota)in preverjanje tržišča. Ter seveda postopno sledenje cilju, za katerega se je bilo potrebno nenehno usposablјati.

Primorskenovice so bile leta 1990sredi ene najhujših kadrovskih, finančnih in organizacijskih kriz. V začetku leta so ostale brez ustanoviteljev in njihovih sicer minimalnih subvencij, konec oktobra so ostale brez vodilnih (po nekaj dnevih vedejevstva se je hudo ponesrečil še Franc Krajnc), plače so bile slabe in organizacija še vedno ni bila usklajena z Markovičevim zakonom o privatizaciji družbenih dejavnosti. Takrat so me kolegi prosili, da začasno prevzamem direktorovanje, ki je potem trajalo več kot 15 let. Kot kažejo rezultati nisem bila samo dobra novinarka, ampak tudi uspešna direktorica.

Kljub reviziji, privatizaciji, ki je trajala kar tri leta, sanaciji nekaterih težav, so bili poslovnj rezultati iz leta v leto boljši. Če so Primorske novice osamosvojitev pričakale praktično brez premoženja, je danes podjetje lastnik obnovljene Palače Tarsia v Kopru, sodobnih poslovnih prostorov v Novi Gorici ter drugih nepremičnin. Brez hipotek. Imajo z velikimi medijskimi hišami primerljiv informacijski sistem, do junija 2006 primerno notranjo organizacijo družbe in pomlajen ter profiliran kolektiv. Zadnja raziskava (2005) je pokazala, da so bile Primorske novice takrat prepoznane kot dejavnik družbenega razvoja v okolju, ugledno podjetje in časopis kot pomemben faktor obveščanja, informiranja in tudi mobiliziranja v regiji. Če ne bi bilo tako in Primorske novice ne bi imele perspektive, v lastništvo družbe ne bi vstopala ugledna primorska podjetja in Dnevnik.

Ob privatizaciji leta 1996 (do takrat je bil praktično kolektiv lastnik podjetja) namreč v lastništvu ni bilo niti enega primorskega podjetja: notranji lastniki

so imeli v lasti 67%, država 16% in 17% Infond. Družba je letno dosegala povprečno 10-odstotni donos na kapital in poznavalci vedo, da je to dober rezultat. In lastniki so dobivali dividende. Šele v začetku novega tisočletja sta v lastništvo najprej vstopila Banka Koper in Primorje Ajdovščina, kasneje Luka Koper in šele pred izidom dnevnika Intereuropa in Hit Nova Gorica. Lastniki so postali zato, ker so podpirali razvoj in elaborat, po katerem so Primorske novice 27. septembra 2004 postale dnevnik.

Načrt za dnevnik je praktično nastajal pet let in se je potem prelil v strokoven elaborat z dorečenimi strategijami in cilji. Na tiskovni konferenci pred izidom dnevnika, ki se je spominja Franc Krajnc, smo tudi novinarjem natančno razložili projekt in potrebna finančna sredstva za doseg cilja. Zaradi dobrih rezultatov poslovanja v preteklih letih in dobičkov, ki smo jih skrbno spravljali v rezerve, namenjene razvoju, smo imeli 100 milijonov tolarjev kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb. V elaborat smo natančno zapisali, kakšno bo poslovanje v naslednjih treh letih, koliko bo izgube in da bodo Primorske novice prej kot v treh letih (obdobje, ki je po domačih in tujih izkušnjah potrebno za zagon takega projekta) spet na zeleni veji.

Načrti so se v celoti uresničevali. Izguba v letu 2005 je bila v celoti skladna z načrti in pokrita iz rezerv. Do aprila 2006 (do takrat prevzemam vso odgovornost za poslovanje) je bilo tudi tekoče poslovanje pozitivno, družba pa je dobila še skoraj 40 milijonov povrnjenih preveč plačanih davkov DURSu. Dve skupščini družbe in prva seja nadzornega sveta potrjujejo, da med lastniki in vodstvom družbe zaradi poslovanja in uresničevanja projekta ni bilo nobenih razhajanj. S skoraj 100-odstotno udeležbo kapitala sta skupščini februarja in maja z 98 odstotki glasov potrdili najprej plan za leto 2006 in nato letno poročilo za leto 2005. Sprejeli sta oceno, da je družba prvo leto izhajanja dnevnika poslovala v skladu z načrti iz srednjeročnega elaborata in plana, da je dosegla pričakovane cilje in utrdila položaj na trgu. Takšna je bila tudi ocena Dnevnika, ki pa letos na skupščini plana novega vodstva ni podprl, niso ga podprli tudi mali lastniki, in prav tako ni podprl letnega poročila za 2006.

Zato v celoti zavračam laži, da je kolektivu prinesel težave prehod

na dnevnik, da lastniki niso bili zadovoljni s poslovanjem, da sem povzročila finančne težave podjetju zaradi neupoštevanja ali nepoznavanja konkurenčnih dejavnikov, da mora sedanja direktorica pokrivati izgube iz preteklih let. Nepokritih izgub iz preteklih let do aprila 2006 ni bilo. In nadzorni svet mi je ob razrešitvi čestital za uspešno vodenje družbe in realizacijo projekta, da o rožah ne govorimo.

Ne vem od kod podatek, da je naklada časopisu padla, če številke govorijo, da je družba v letu 2004 prodala okoli tri milijone izvodov, letu 2005 pa že pet in pol milijonov izvodov časopisa. Prodaja je bila vse bolj stabilna in uravnotežena tudi zaradi nove vsebinske ponudbe, ki je prav zaradi poznavanja medijskega prostora in obvladovanja stroškov nastajala s sinergijami. Priloga TV okno je izdelek petih regionalnih časopisov, priloga Bonbon , zadnji razvojni korak Primorskih novic (februar 2006), pa z dnevnikom Večer. Žal v zadnjem letu ne samo, da ni novih vsebin, tudi obseg časopisa je vse prevečkrat okrnjen.

Sprenevedanje je zato povsem odveč. Lastniki (med njimi tri od države obvladana podjetja)so se za kadrovski poseg v Primorske novice odločili zaradi političnih pritiskov in ekonomskih interesov. Pri tem so kršili zakon o gospodarskih družbah in niso ravnali v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Zato, da bi pred lokalnimi volitvami dosegli zamenjavo odgovornega urednika, ki mu je do konca mandata manjkalo samo še pet mesecev, so čez noč imenovali novega direktorja brez nujno potrebnega kadrovskega postopka, brez ugotavljanja njegovih sposobnosti, referenc, celo brez programa dela. Takrat se je začela finančna in kadrovska kriza Primorskih novic, kršenje zakonov, notranjih aktov, novinarske avtonomije. **Sergej Škrli** je do konca leta pridelal nekaj deset milijonov izgube in z neprimernim kadrovanjem popolnoma oslabil uredništvo. Zato je tudi moral odstopiti. Sta z direktorico njegovih sedem mesecev na čelu PN pozabila?

Kdo krši in kdo je kriv

Zato javnost Primorskih novic danes ne pozna samo zaradi mojih prispevkov v Nedeljskem dnevniku zadnja dva meseca, ampak predvsem zaradi sestankov aktiva (po nekaj letih se je lani ponovno formiral) in

sindikata novinarjev, ki apelirajo na lastnike in vodstvo k odgovornemu obnašanju. Tem številnim apelom sem se pridružila tudi sama, saj je nevzdržno, da se v medijski hiši kršijo zakoni in notranji akti družbe, tudi družbena pogodba in tako mačehovsko ravna s kolektivom. Na aprilskem omizju v Cankarjevem domu in na koprski tribuni maja so o posledicah političnega prevzema Primorskih novic govorili novinarji: v desetih mesecih sta bila zamenjana dva direktorja, trije odgovorni uredniki in številni uredniki, veliko sodelavcev je ostalo brez dela. Na obeh dogodkih so novinarji Primorskih novic nosili zgovorne majice : **VSAK DAN NAS JE MANJ**.

Pa se zgodba še ni končala. Septembra je odstopila odgovorna rednica **Vesna Humar** »zaradi neskladja pogledov na temeljna vprašanja, povezana s poslovanjem družbe in razvojem časopisa«. Kako tudi ne, če je brez vednosti ostajala brez sodelavcev. Odstopila je urednica Sobote in sindikat je ponovno pozval k zagotovitvi normalnih delovnih razmer in spoštovanju avtonomije ter strokovnih temeljev dela novinarjev. Kljub navedenemu pa se že »kaže pozitivno tekoče poslovanje«. Zakaj je potem prehod na dnevnik kriv za težave družbe in zakaj bi bil potreben črn scenarij? Pozitivno poslovanje je bilo tudi spomladi lani in letos bi imela družba dobiček, kolektiv pa bi veselo in zmagovito proslavljajl 60 let izhajanja časopisa.

Naravnost »zabavne« so besede o mojem odhajanju in prihajanju. Dobila sem nezakonito odpoved pogodbe o zaposlitvi, kar je potrdilo sodišče in dobila sem ponovno odpoved, ker sem kot svetovalka poskušala svetovati zakonito in strokovno vodenje medijske družbe. Kako moteče je bilo to za direktorico govori podatek, da me je za štiri mesece poslala na prisilni dopust in mi, le kje je tu racionalnost, v tem času seveda izplačevala plačo.

Brez olepševanj lahko za konec rečem, da so lastniki ustavili razvoj podjetja in časopisa ter s svojimi kadrovskimi potezami povzročili njegove finančne in vsebinske težave. Za medij, njegove ustvarjalce in vodstvo je nujno potrebna verodostojnost. Brez verodostojnosti se zaupanje javnosti začne krhati. Medij brez javnosti pa ne more preživeti. »Besede nam tečejo,« je slogan ob 60-letnici. Le kam tečejo vaše besede?

Uresničite svoje finančne cilje

Z ugodnimi obrestnimi merami NLB Postopnih varčevanj in NLB Depozitov

V pričakovanju prazničnih mesecev, nas bo ob vsakem koraku, včasih nevede, prevzela potrošniška mrzlica. Nekoliko bolj se bomo tega zavedali, ko bo denarnica vedno tanjša, in kot bi mignil bodo prazniki mimo. In prišli bomo do ugotovitve, da so naši cilji, ki smo si jih zastavili pred časom, še vedno nedosegljivi zaradi omejenega finančnega stanja.

Naj vam predstavimo, kako privarčevati nekaj denarja ali drugače povedano - **kako uresničiti vaše finančne cilje**. Končni občutek, ko je privarčevani denar na varnem, da ga je vedno več in več, je zelo dober. Za vse, ki tega občutka še niste doživeli, je morda zdaj čas, da začnete načrtovati svojo finančno prihodnost.

Svoj finančni cilj lahko dosežete s postopnim varčevanjem manjših ali večjih zneskov, ali z enkratnim plogom denarja – depozitom, ki ga oplemenitite z obrestmi.

NLB Postopno varčevanje

Je varčevanje z rednimi mesečnimi plogi. Priporočamo ga vsem, ki želite postopno, brez večjih odrekaj, varčevati za izpolnitev želja ali pa le za dodatno finančno varnost. Izbirate lahko med **NLB Postopnim varčevanjem s spremenljivo obrestno**

mero, ki se bo med trajanjem varčevanja prilagajala trgu, in med **NLB Postopnim varčevanjem z nespremenljivo obrestno mero**, ki je dogovorjena vnaprej za vseh pet let varčevanja. Ta oblika NLB Postopnega varčevanja je še posebej primerna za vse, ki tveganju enostavno niste naklonjeni ali varčujete za namene, pri katerih si tveganja ne morete privoščiti (npr. šolanje otrok, varčevanje za ureditev stanovanjskega problema ...).

NLB Postopna varčevanja so popolnoma varna in primerna tudi za tiste z nižjimi prihodki, saj minimalni mesečni znesek vplačila znaša že od 20 EUR dalje.

Varčevanje traja pet let. Po zaključenem prvem letu ga lahko kadar koli prekinete z 91 dnevnim odpovednim rokom. Višino zneska, ki ga boste vsak mesec vložili, boste določili sami. Tako ga boste prilagodili vašemu mesečnemu proračunu in načinu življenja.

NLB Postopna varčevanja so popolnoma varna in primerna tudi za tiste z nižjimi prihodki, saj minimalni mesečni znesek vplačila znaša že od 20 EUR dalje.

Dodatna prednost varčevanja z NLB

Postopnimi varčevanji je, da lahko po treh letih varčevanja ali najkasneje šest mesecev po koncu varčevanja vi ali vaši družinski člani pridobite NLB Stanovanjski kredit po ugodnejši obrestni meri.

NLB Depoziti

Kaj storiti s privarčevanim denarjem, ko prenehate postopno varčevati, ali z večjimi zneski, ki jih v določenem trenutku ne potrebujete? Privarčevana sredstva lahko varno vezete v banki in jih tako oplemenitite z obrestmi. Obrestna mera je nespremenljiva, odvisna je od višine depozita, časa vezave in poslovnega sodelovanja z nami. **O višini obrestne mere se lahko osebno dogovorite v najbližji NLB Poslovalnici.**

Vztrajajte na poti, ki vodi naravnost do vaših finančnih ciljev z ugodnimi obrestnimi merami NLB Postopnih varčevanj in NLB Depozitov.

www.nlb.si

NLB Skupina

Blažo Ždrnja išče pravico v Strasbourg

Za 11- letno pravdanje zahteva 50 tisoč evrov odškodnine

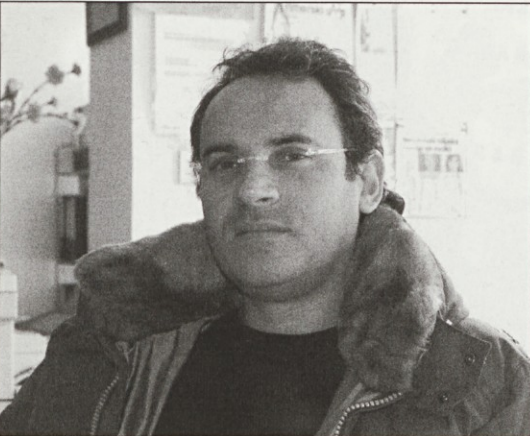
Krajan iz Kampolina, nekdanji carinik Blažo Ždrnja se je po večletnem pravdanju, ki se je začelo v sporu s sosedom Nikom Varezičem zaradi dostopne ceste, ki pelje do njegove hiše v Kampolinu 57 Lucija in je celo črna gradnja ter po številnih, po njegovem neupravičeno izgubljenih tožbah, odločil poiskati pravico na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourg.

Njegov sodni dosje od leta 1997 je že tako obsežen, da se bo verjetno težko znašla tudi ta evropska sodna institucija, na katero se je obrnil 11. julija 2007 in priložil številne spise ter dokaze o po njegovem neopravičeno dolgih sodnih postopkih. Spisek listin je dolg od št. 1 do 34. Zaradi krivic, ki naj bi se mu dogajale (z oznako na kuverti „preseljen“ naj bi zamočila celo Pošta Slovenije zaradi česa naj ne bi prejel sklepa ustavnega sodišča, na katerega bi se lahko pravočasno pritožil) ter stroškov zaradi izgubljenih tožb v znesku 477 tisoč nekdanjih tolarjev, pričakuje, da mu bo sodišče v Strasbourg dosodilo 50.000 evrov odškodnine. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo Blaža Ždrnje, v kateri izpodbija več sklepov sodišč, ki jih ni priložil, 9. 1. 2006 zavrglo.

V pritožbi sodišču za človekove pravice Ždrnja tudi piše, da njegova sosed a pošiljata drogirane osebe in osebe pod vplivom alkohola, da ga strašijo, mu grozijo in celo fizično napadajo ter ga silijo, da hodi in se vozi po na črno zgrajeni cesti, ki je on ni zgradil. Pristojni organi pa da nič ne naredijo, da bi se rešilo to vprašanje. Kot je znano naj bi bila parcela, na kateri je zgrajena cesta brez ustreznih dovoljenj, last piranske občine. Slednja je tudi ugotovila da gre zares za črno gradnjo. Verjetno ni velika znanost ugotoviti kdo od vplivnih ljudi je to cesto zgradil, ki bi moral zadevo tudi postaviti v prejšnje stanje. Blažo Ždrnja v pritožbi tudi zatrjuje, da so slovenska sodišča grobo kršila njegovo pravico do poštenega sojenja iz 6. čl. Konvencije o človekovih pravicah, da sploh ni imel možnosti do učinkovitih pravnih sredstev in da mu je bila tako konstantno ves čas kršena pravica iz 13. člena Konvencije o človekovih pravicah ter da je podana tudi kršitev iz 14. člena Konvencije.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Denis Goja, predsednik Sveta KS Padna
V Padni si želimo več razvoja

ponudbo, kot so to storili v času praznika Občine Piran, 13. oktobra, na sejmu soli, olja, vina in spominkov na Tartinijevem trgu v Piranu. Denis Goja, predsednik Sveta KS, to je njegov že drugi mandat, je na obisku v našem uredništvu naštel kar nekaj projektov, ki bi Padni zagotovili boljšo prihodnost - in kot enega najbolj zanimivih predstavil bodoči nov Turistično informativni center na vhodu vasi, ki

V Padni, istrski vasi s tipično vaško arhitekturo, si že vrsto let prizadevajo za višjo stopnjo razvoja in predvsem tudi za turistično ponudbo, s katero bi privabili obiskovalce, da bi pridelano lahko prodali kar doma. Toda želje so eno, realnost je nekaj drugega. Padna nima niti svoje trgovine, ne gostilne, ne tržnice, zato se zdi kot da so prizadevanja tamkajšnjih 180 krajanov zaman. Pa vendar se nekaj premika. Urejajo nujno potrebno parkirišče pred vasjo, radi bi prenovili cerkvico Sv. Sabe, za vse skupaj pa bi potrebovali še najmanj 100 tisoč evrov. Za redno dejavnost prejemajo iz občinskega proračuna 18 tisoč evrov, pa še to vsoto bi jim skoraj zmanjšali na 13 tisoč evrov. Vse kaže, da je veliko tega odvisno od pridnih rok tamkajšnjih vaščanov KS, ki znajo tudi predstaviti svojo tipično

naj bi zaživel že prihodnje leto. Občina Piran je kot lastnica tudi financirala preново te stare istrske kamnite hišice, ki jo sedaj že tudi opremljajo in v kateri bodo obiskovalci lahko dobili vse potrebne informacije o zanimivostih in ponudbi podeželja; tudi kje lahko pričakujejo domačo pogostitev, kje lahko kupijo domače istrsko olje, vino, zelenjavo, sadje. V lasti KS Padna sta tudi dva zanimiva objekta: Galerija in Kulturni dom Božidarja Jakca. Galerijo so prenovili vaščani s svojim prostovoljnim delom, objekt Kulturnega doma pa na preново še čaka, ker ni denarja. Pomen kulturnega doma je izjemen, saj se tam radi zbirajo mladi, v njem pa občasno prireajo tudi kašna srečanja in prireditve. V Padni sta kar dva sakralna objekta; cerkev Sv. Blaža v neposredni bližini galerije in cerkvica Sv. Saba na vaškem pokopališču,

ki pa je potrebna preнове. Svoj čas je med cerkvama Sv. Blaža in Sv. Sabe stala tudi cerkvica Sv. Katarine, med drugim tudi zavetnice oljkarjev. V spomin nanjo stoji tam kapelica Sv. Katarine in Lucije. Svetega Blaža, škofa in mučenca, ki goduje 3. februarja, so Padenčani izbrali za svojega zavetnika. Pri pokopališču so arheologi odkrili ostanke iz rimske dobe, kar potrjuje, da so tam že veliko pred nami živeli ljudje in obdelovali zemljo. Znano je, da so se preživljali od kmetovanja in še danes vemo, da v Padni pridelajo odlični česen, odlično oljčno olje in uspeva pa tudi motovilec. Padna je prvič bila omenjena leta 1028, piše v zgibanki avtorja Alberta

Pucerja, ki jo je ob 140 -letnici cerkve Sv. Blaža izdalo tamkajšnje TD Škurša.

Svet KS Padna
Občine Piran ima
pet članov:

- Denis Goja, predsednik
 - Aldo Pucer, podpredsednik
 - Valter Kleva
 - Grego Mateja
 - Urška Stanič.
- KS Padna nima tajnice KS, brezplačno funkcijo in administrativno delo opravlja predsednik Sveta KS Denis Goja, ki si kdaj pa kdaj obračuna kakšno dnevnicu. Računovodstvo za vseh 8 Krajevnih skupnosti v občini Urad za finance Občine Piran.

Franc Krajnc

SONCE V ZENITU

Energija je vezana na vse človeške aktivnosti. Kadar mislimo, hodimo, spimo, kakor tudi predmeti, ki nas obkrožajo potrebujejo energijo za proizvodnjo le-teh in za uporabo. Vse energije, razen nuklearne, so pridobljene posredno ali neposredno iz sonca.

Sonce je centralna zvezda našega planetarnega sistema, oddaja svetlobo in toploto cca. že 4,55 milijarde let z razdalje 149,6 milijonov kilometrov. V središču Sonca se temperatura povzpne na 15 milijonov stopinj ter z velikim prisotnim pritiskom se sproži nuklearna fuzija. Sončno sevanje potuje do nas 150 milijonov kilometrov. Ko prispe žarčenje do Zemlje, je njegova moč približno 1.365 KW/m². Elektromagnetno sevanje je sestavljeno iz energetskih delcev imenovani fotoni. Del žarčenja, ki v eni uri uspe priti do Zemlje, je enak celoletni porabi energije na Zemlji. Naš planet je obsevan s Soncem na tri načine: neposredno, razpršeno in zrcalno.

Elektrika iz svetlobe
Fotovoltaika (PV) je tehnologija, ki omogoča proizvodnjo električne energije čez konverzijo neposredno iz sončne svetlobe brez uporabe trdih goriv, brez mehanskih delov v gibanju, brez hrupa in izpustov. PV moduli delujejo tako, da sončni žarki padajo na površino sončnih celic in sprožijo proces pretvarjanja sevalne sončne energije v visoko kvaliteto električno energijo. Pretvorba energije je neposredna, to pomeni brez vmesne preobrazbe v toplotno ali mehansko energijo. Sončne celice pretvorijo sončno svetlobo neposredno v enosmerni električni tok.

Zakaj sončna svetloba in
kje jo izkoristiti

Sončna svetloba pada na Zemljo pod določenimi koti, najmočnejša je takrat, kadar je Sonce v zenitu, tj. točno nad opazovalčevo glavo, in znaša 1000 W/m². Obnovljiv ali neskončni vir energije se imenuje tako, ker je le-tega sevanja več na razpolago, kakor je ga možno porabiti. Je čista energija in kar je najpomembnejše, da je praktično zastoj. Četudi je izkoristek solarne celice (PV modula) v povprečju nekaj nad 10%, je to zanemarljivo veliko, saj je sončne svetlobe vsak dan v izobilju, zato dolga življenjska doba PV modulov opraviči njihovo, še zaenkrat, visoko ceno. Na leto proizvedemo na planetu Zemlja oz. onesnažimo atmosfero s 7 milijardami ton CO₂, en sam avto proizvede 3 tone CO₂. Električne energija iz sončne svetlobe je ena najbolj čistih energij. Solarni sistemi se lahko uporabljajo praktično na vseh lokacijah, (še posebej tam, kjer je težko dostopna elektrika na konvencionalni način), ki so sončni svetlobi izpostavljene večji del dneva, kot so npr. strehe, nadstreški, parcele, ki so orientirane proti jugu. Seveda pa vsaka postavitev potrebuje določitev optimalnega naklona solarnih modulov. Ker je naklon sprejemanja SONČNIH

CELIC z e l o pomemben faktor za pridobivanje (PV) elektrike, se z GPS-om in z računalniškim krmiljenjem METEOSAT pridobijo podatki. Obstajajo pa tudi motorizirani sledilni (enoosni ali dvoosni) sistemi, kateri zagotavljajo sledenje kroženja Sonca, kar omogoča maksimalni izkoristek (PV) centrale. Tipični samostojni PV sistem za potrebe enega gospodinjstva je 3 KW in potrebuje nekje do 30 m² površine. Če pomislimo, kako je preprosto pridobiti električno energijo s PV sistemom, ki z samim izpostavljanjem Soncu proizvajajo za nas tako pomembno elektriko, se hitro zavedamo preobrazbe in menjava stališča do uporabe podzemeljskih trdih goriv. Uvajanje čiste energije je v nastajanju, četudi je še trenutno proizvajanje 1 KW/h PV dvakrat višja od tiste na položnici. Je pa tudi res, da so se v zadnjih dvajsetih letih za 4-krat zmanjšale cene za postavitev teh PV sistemov. Solarna tehnologija je v vzponu in zagotavlja napredek. Tako približuje vsakemu ECO osveščenemu prebivalcu dostopen sistem, narejen po njegovi meri, tj. potrebi in finančno dostopen. Dejstvo je, da so PV solarni sistemi ogromen potencial, na primer, če bi uporabili vse Soncu izpostavljene površine na poslovnih prostorih v Sloveniji in na jih namestili sončne module, bi pridobili toliko energije, da bi lahko zadovoljili 40% nacionalne porabe. Vsekakor je pomemben pristop do uporabe električne energije z varčevanjem le-te. Tudi, če je PV elektrika brezplačna, je tista iz omrežja plačana po porabi. Eden od načinov varčevanja dosežemo preprosto z opuščanjem določenega vedenja, na primer, ugašanje luči v tistih prostorih, ki jih ne koristimo, uporaba samo varčnih žarnic, že s tem nam je zagotovljen 70% prihranek. Z ugašanjem vseh domačih porabnikov, ki so v stand-by (TV, PC, DVD itd.) ter uporaba bele tehnike in kuhinjskih strojev z oznako ti. nizke porabe, bi se število privarčevanih KW/h na leto izražalo v stotinah vrednosti. Izvedene raziskave potrjujejo, da bi brez velikega truda vsako gospodinjstvo (ko bi le prevzelo nove navade) privarčevalo, po povprečnem družinskemu proračunu, letno najmanj 40% stroškov pri položnicah.

Malčki so obiskali koprsko Probanko

Koprsko Probanka je tudi letos (25. oktobra) povabila v goste najmlajše bodoče varčevalce in komitente, ki šele spoznavajo nekatere preproste besede o denarju, varčevanju... V goste so prišli malčki z vzgojiteljicami iz dveh koprskih vrtcev; Delfino blu in Kekec. Sprejela sta jih delavca banke Silvana Druscovich in Alan Koren. Po ogledu banke so male bodoče varčevalce tudi pogostili in obdarili s praktičnimi Benzi torbicami. FOTO: FK-Primorski utrip.

Lep praznik kakijev v Strunjanu

Za zaboječek zlatih jabolk je bilo treba odšteti od 5 do 7 evrov

Sedmi praznik kakijev v Strunjanu, od 9. do 11. novembra 2007, je privabil številne obiskovalce, zanimiv pa je bil tudi nekoliko širše zastavljeni program, ki je vključeval tudi vprašanje razvoja Krajinskega parka Strunjan. Po slavnostni otvoritvi s kulturnim programom, nastopu skupine mandolin Serenate Skupnosti Italijanov, pozdravnih nagovorih zaslužnega organizatorja, predsednika TD Solinar Gianfranca Giassija, predsednice Sveta KS Marine Knez in piranskega župana Tomaža Gantarja je Pater Niko blagoslovil kakije, da bi bili naslednje leto še bolj debeli in sočni, morda tudi malce cenejši! Prereditev so popestrila različna strokovna predavanja, degustacija kakija, razstava sladice iz kakija, tombola, organizirani so bili sprehodi po Krajinskem parku, igrali so moro, razglasili in podelili so nagrade udeležencem akcije Najlepše urejeni vrtovi, nastopili so harmonikarji, Treme Krka so poskrbele za ponudbo domačih specialitet Kakijeva krostata je veljala 1,80 evra. Prireditve je povezovala Zora Mužinič.

Družina Knez je letos kljub suši (moral so zalivati) pridelal 10 ton odličnih rumenih sadežev, ki gredo vedno bolje v promet.

Strunjan Tradicionalno 10. tekmovanje v pandolu

Turistično društvo Solinar Strunjan, ki ga vodi predsednik Gianfranco Giassi, je tudi letos v okviru praznika Občine Piran organiziralo znano istrsko igro pandolo. Tekmovanje, ki je bilo v nedeljo (21. oktobra) na prostoru nasproti Restavracije Primorka v Strunjanu, se je udeležilo kar 9 ekip s 36 igralci. V goste so prišle tri ekipe iz tujine; dve iz Italije (Modena, Verone) in ena iz Pulja (Hrvaška).

Igralce je vse čas ovirala močnamrzla burja, a so tekmovanje kljub temu regularno zaključili, si izmenjali priložnostna darila, podelili priznanja in na konci pokusili tudi jubilejno torto.

Prvo mesto je osvojila ekipa Boškarini iz Sečovelj, drugo je pripadlo ekipi „Rompi škatole“ iz Pulja, Mimoza iz Kopra je bila tretja, ekipa „Robe varie“ četrta. Domača ekipa Pandolo Solinar je bila tokrat manj uspešna in je osvojila šesto mesto.

► Takole so se postavili tekmovalci pandola pred objektiv Primorskega utripa.

Igro je ovirala močna burja.

Dišave in okusi iz naših domov Odori e gusti de casa nostra

Pod tem naslovom je Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran v času praznovanja Občine Piran, v okviru projekta „Piran moje mesto“, ki ga je vodila Manuela Rojec, 13. oktobra 2007, na Tartinijevem trgu v Piranu predstavila tipične jedi, ki so jih nekoč pripravljale naše none, obarvane po morskemu, saj ni manjkalo sipe v solati, polente, melancanov v olju, domače marmelade, jote in še česar, kar so številni obiskovalci radi pokušali.

Italijanska skupnost je izdala tudi majhno knjižico z naslovom „Odori e gusti de casa nostra“, Dišave in okusi naših domov, ki nam jo je v redakcijo prinesla pripadnica italijanske narodne skupnosti Majda Delgiusto, v kateri najdemo kar nekaj zanimivih receptov, kako pripraviti domače preproste jedi. Ondina Lusa piše kako pripravimo sardele po piransko, gospod Paolo piše kako vložimo sardone, Zdravko Brec odkriva skrivnost odlično vloženih oljk štorte, Laura Maglica zna pripraviti vampe, Pierina Ruzzier piše o pripravi polnjenih sardel, Giorgina Rebol odkriva recept kako pripraviti marmelado iz smokev, sestre Arianna in Serena predstavljata mamin stari recept kako lahko pripravimo preprosto skromno jed „pan fritto dolce“. Vsem, ki vas zanimajo domači recepti, priporočamo, da si priskrbite to zanimivo publikacijo.

Ines Kovačič je razstavljala

V Krajinskem parku Sečoveljske soline (Lera) so odprli razstavo keramičnih del avtorice Ines Kovačič "Soline - Potopljena dolina".

XI. POKAL ORADELA PIRAN 2007

V prostorih Restavracije Pirat v Piranu so 3. novembra 2007 podelili priznanja uspešnim športnim ribičem. Tekmovanja v športnem ribolovu iz zasidranega čolna se je udeležilo 54 športnih ribičev iz 17 društev iz petih držav. Največja orada je tehtala 466 gramov.

Rezultati:

- 1. MESTO POSAMEZNO**
- MARTIN GRANDO ČLAN DRUŠTVA PLK KOPER U21
- 2. MESTO POSAMEZNO**
- ANTHONY STEIL PRIJATELSKA EKIPA FRANCIJA + PIRAN
- 3. MESTO POSAMEZNO**
- TONE VEŠELIČ ČLAN DRUŠTVA ŠRD MARINAR KRANJ

NAJBOLJŠA ŽENSKA EKIPA: MARIJA BAJC+ ŠTEFKA CVIRN - ŠRD MARINAR KRANJ
NAJBOLŠA EKIPA U21
MARTIN GRANDO + PETER KODRE - PLK KOPER

ŠPORTNI RIBIČI SO ULOVILI 45 KG RIB, PREVLADEVALI SO RIBONI.

LETOS JE BILO ULOVLJENIH SAMO 6 ORADEL.

Ribiče je na podelitvi nagrad obiskal tudi podžupan Občine Piran Denis Fakin.

Ribe so nato očistili in spekli, veselo druženje ribičev pa je trajalo vse do jutranjih ur. Nekaj ribe že tradicionalno razdelijo piranskemu samostanu. SODELOVALO JE TUDI ŠRD DELFIN IZ BUDVE - ČRNA GORA, s katerimi so navezali zelo dobre in prijateljske stike. Na tekmovanju je letos sodelovalo več svetovnih in evropskih prvakov iz raznih držav.

- 1. MESTO EKIPNO**
- MARTIN GRANDO IN PETER KODRE PLK KOPER U21
- 2. MESTO EKIPNO**
- TONE VEŠELIČ IN VLADO MELINC ŠRD MARINAR KRANJ
- 3. MESTO EKIPNO**
- ANTHONY ŠTEIL IN BRANKO ČERNAC PRIJATELSKA EKIPA FRANCIJA + PIRAN

NAJTEŽJO ORADO (466g)
JE ULOVIL ANTHONY STEIL PRIJATELSKA EKIPA FRANCIJA + PIRAN

Portorož

Veslaško tekmovanje v kuterjih

Srednja pomorska šola Portorož in Fakulteta za pomorstvo in promet (FPP) sta 10. novembra 2007 v Portoroškem zalivu organizirali 9. Mednarodno veslaško tekmovanje v kuterjih. Potekalo je z dvema šolskima kuterjema. Na tekmovanje so letos povabili pomorske šole iz Benetk, Gradeža, Beograda, Kotarja, Trsta, Bakra, Malega Lošinja in Portoroža, Fakulteti z Reke in iz Portoroža ter domače ekipe. Poleg naštetih so letos povabili tudi pet ženskih ekip.

Šolski kuter je vrsta čolna, ki je namenjen za izobraževanje, vaje in urjenje mornarskih spretnosti, njegovo posadko pa sestavljajo 10 veslačev in vodja - krmar.

V organizacijskem odboru sta Rok Sorta, kap. dolge plovbe in doc. dr. Jelenko Svetak, kap. d. pl.

V Banki Koper

Blagajna na ogled

Tina Novak Pucer, direktorica Pokrajinskega muzeja Koper, je vsem medijem z velikim veseljem sporočila, da so s pomočjo Banke Koper d.d., ki je zagotovila sponzorska sredstva, zaključili restavratorske postopke na veliki železni blagajni, ki je bila v zelo slabem stanju. Zahvaljuje se Banki Koper, ki je tudi tokrat, kot piše, pomagala ohraniti kulturni spomenik naše preteklosti. Restavrirana železna blagajna bo na ogled vhodni veži Banke Koper, Pristaniška 14, od 26. oktobra 2007 do 26. oktobra 2008.

NAROČILNICA
primorski utrip

IME IN PRIIMEK: _____

TOČEN NASLOV: _____

POŠTNA ŠTEVILKA: _____

LETNA NAROČNINA (12 števil) 10,00 EUR

DATUM: _____ PODPIS: _____

IZPOLNJENO NAROČILNICO POŠLJITE NA:

PRIMORSKI UTIP, OBALA 125, 6320 PORTOROŽ

informa

Radojkovič razstavljal v italijanskem Castel Goffredu

Likovni umetnik Atilio Radojkovič žanje občudovanja za svoje kiparske stvaritve tudi zunaj Slovenije.

Ljubitelji umetnosti so si lahko od 20. oktobra do 11. novembra 2007 ogledali njegova likovna dela v Galeriji Bazzani v italijanskem mestu Castel Goffredo.

Razstavo pod skupnim imenom Kamnite sanje so v sodelovanju s pobratenima občinama Piran in Castel Goffredo (tako se imenuje tudi mesto) organizirale Obalne galerije Piran. Razstavo, ki je doživele velik uspeh, si je ogledal tudi piranski podžupan Denis Fakin, avtorja pa je predstavil ravnatelj Obalnih galerij Piran Toni Biloslav. Podobna razstava njegovih kiparskih del je bila tudi že v Galeriji Hermana Pečariča v Piranu in v Poreču.

Noč čarovnic v Dragonji

Člani razvojnega društva STENA iz Dragonje so pripravili 31.10.2007 ob 16. uri, na igrišču pod gostilno Walter delavnico za otroke in starše na temo NOČ ČAROVNIC

Dopoldne so člani RD STENA uredili delček igrišča, kjer so odstranili blato in nasuli gramoz, postavili mize in pripravili buče za izrezovanje čarovnic, buče za risanje in risalne liste za risanje.

Ob 16. uri se je na igrišču zbralo lepo število otrok, staršev in tudi drugih krajanov. Odrasli smo z zanimanjem opazovali ustvarjalnost in domišljijo otrok. Risbe in narisane buče smo razstavili, v izrezanih bučah pa smo prižgali svečke. Pogostili smo se z vročim čajem, domačim pecivom in seveda s kostanjem, ki smo ga sproti pekli. Otroci so se razživeli in tudi igrala na igrišču sonatanačin dobila svoj pomen.

Ta večer smo se spomnili tudi padlih borcev. Tako, da se je nekaj članov in krajanov odpravilo do spominske

plošče, kjer so padlim prižgali svečke in se jim v tišini poklonili. Ob ustvarjalnosti otrok smo preživeli lep popoldne, odrasli pa smo ob čaju

in v kostanju kramljali še dolgo v noč.

Organizatorica otroške delavnice: Marija Vuk

V Izoli je odmevala pesem

Nastop pevsko-glasbene skupine Val morja in Marinario benda v Kulturnem domu v Izoli.

Pevsko-glasbena skupina Val morja in Marinaio bend iz Doma upokojencev Izola, vodi jo pevovodja Marjetka Popovski, je v torek, 6. novembra 2007, nastopila v izolskem Kulturnem domu in s petjem in igranjem razveselila številne udeležence. Zapeli so stare ljudske domače istrske in italijanske pesmi, preizkusili pa so se celo v zahtevnih odlomkih iz opere Nabuco.

Pevsko skupino je pred 11 leti ustanovila fizioterapevka v Domu upokojencev v Izoli Marjetka Popovski, ki tudi sama, s kitaro v roki, nastopa na različnih prireditvah.

Pevci so na svoj koncert povabili izolskega glasbenika in pevca Vilija Novaka in zamejskega Slovenca iz Šklednja pri Trstu Daria Berginca, odličnega violinista, ki je tudi član tamburaškega orkestra iz Boljunca. Navzoče je toplo pozdravil direktor Doma upokojencev Izola Ljubo Klanjšček.

Obiskovalci so s ploskanjem nagradili varovance Doma upokojencev za lepo in ubrano petje. FOTO: FK-Primorski utríp.

Koper

Razstava del Mire Ličen Krmpotić

Obalne galerije Piran so v sodelovanju z Banko Koper 26. oktobra v prostorih banke organizirale razstavo monumentalnih platen Pirančanke Mire Ličen Krmpotić. Priznana umetnica ustvarja svoja dela v različnih tehnikah slikarstva in keramike, ukvarja pa se tudi z restavracijstvom in konzervatorstvom. Na tem področju je sodelovala tudi že pri različnih pomembnih projektih v Piranu, Izoli in Kopru. Živobarvne podobe slik v prostorih koprskih banke si je na dan razstave ogledalo veliko ljubiteljev tovrstne umetnosti. Mira Ličen Krmpotić je slikarstvo študirala na ljubljanski akademiji za likovno umetnost. Leta 1975 je končala še specialko za restavracijstvo. Je prejemnica tudi Steletovega priznanja za leto 1997.

Piran

Literarni večer z italijanskim pesnikom

Mestna knjižnica Piran in Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran sta v petek, 9. novembra, priredila v Studio Galeriji Gasspar Piran literarni večer z italijanskim pesnikom Pierluigijem Cappellom. Uglednega pesniškega gosta, rojenega leta 1967 v Huminu in živečega v Tricesimu pri Vidmu, avtorja šestih pesniških zbirk, med katerimi je za Diptih /Dittico, 2004/ prejel eno najvidnejših italijanskih literarnih nagrad „Montale Europa“, za Priprave na let (Asseto di volo, 2006) pa nagradi Pisa in „Bagutta Opera Prima“, sta predstavila Roberto Pignoni in Gašper Malej. Avtor je prebral nekaj svojih pesmi iz pesniške zbirke in odgovarjal na zanimiva vprašanja žal ne preveč številne publike.

Prireditve

Dragonja

Druženje ob glasbi v prostorih Kmetije Mahnič

Kulturno društvo Sloga Sv. Peter in Mladinska glasbena skupina Špičikuc Orchestra vabita na zanimiv večer na Kmetijo Mahnič v Dragonji, 17. novembra ob 19.00 uri, kjer bo mladi orkester zagotovo poskrbel za lep in energije poln večer.

Korte

Pokušina letnega pridelka

Vinarji Konzorcija vin Istre z veseljem in ponosom vabijo na Konzorcijski refošk trgatve 2006. Pokušina bo v Hiši Torkla v Kortah, 19. novembra 2007, ob 19. uri.

Izola

Potopisni večer Med otroki Tibeta

Mestna knjižnica Izola, Študijski krožek „Skozi druge kulture spoznavamo sebe“, vljudno vabita na potopisni večer z naslovom Med otroki Tibeta, ki bo v čitalnici Mestne knjižnice Izola, Ulica OF 15, v četrtek, 15. novembra 2007 ob 19.00 uri. Predavatelj Matjaž Trontelj, predsednik Društva za podporo Tibetu, bo predstavil šečensko dobrodelno šolo za sirote. Šola je lani ob podpori Slovencev postala dom za petdeset zapuščenih otrok.

Koper

Mednarodni znanstveni sestanek „Železna cesta“ 150. obletnica Južne železnice.

Znanstveni sestanek bo v sejni sobi senata Univerze na Primorskem, v palači Armerija, Titov trg 4 v Kopru.

Začetek: 15. novembra ob 9.00 uri. Otvoritveni govor bo imel prof. dr. Jože Pirjevec. Popoldne ob 16.00 uri bo okrogla miza na temo Slovenija med Srednjo Evropo in Jadranom od ustanovitve Luke Koper dalje (1957 - 2007). Srečanja se bodo med drugimi udeležili Anton Gosar, Milan Gregorič, Niko Kavčič in Bruno Korelič. Razpravo bo povezoval prof. dr. Jože Pirjevec. Okrogle mize se bo udeležil tudi nekdanji predsednik države Milan Kučan.

Piran

Jubilejni Piranski dnevi arhitekture 2007

V soboto, 24. novembra in v nedeljo, 25. novembra 2007 bodo v organizaciji Obalnih galerij Piran že 25. jubilejni Piranski dnevi arhitekture.

Otvoritev bo v Gledališču Tartini v Piranu. Predavanja se bodo začela ob 11.00 uri. 24. novembra se bodo v Galeriji Sv. Donat predstavili finalisti študentskega fotografskega natečaja, v Studio Galeriji Gasspar Piran bo razstava del študentov Fakultete za arhitekturo v Ljubljani, v Galeriji Hermana Pečariča bo Workshop Pula 2007. Od 19.00 ure dalje bo v Mestni galeriji Piran razstava dela za nagrado Piranesi. Otvoritveni nagovor v galeriji bo imel Jurij Kobe. V avli Mestne galerije Piran si boste lahko ogledali razstavo 25 let arhitekture. V času trajanja seminarja, v soboto, bodo razstavišča odprta od 10.00 do 20.00 ure, v nedeljo pa 10.00 do 19.00 ure.

Foto: Mateja Jurdovič Potočnik

1+1=3!

NLB Naložba Vita Multi

VEM ZAKAJ.

Brez skrbi, vaše znanje matematike še vedno velja! Je pa res, da ima sklad znotraj življenjskega zavarovanja **NLB Naložba Vita Multi 50% donos** že v primeru vsaj minimalne rasti ob dospelosti. Vpisno obdobje je omejeno **od 2.11. do 28.12. 2007**, z možnostjo predčasnega zaključka, zato pohitite, da bo 1+1 tri tudi za vas!

Vabimo vas, da se za več informacij oglasite v NLB poslovalnici Lucija, Obala 112 ali nas pokličete na tel: (05) 617 51 00!

NLB Naložba Vita Multi je storitev življenjske zavarovalnice NLB Vita.

NLB Vita

www.nlbvita.si

NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Zavarovalnica, ki sklepa zavarovanje: NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d., Ljubljana. **Zavarovanja tržijo:** NLB d.d., NLB Banka Domžale d.d., NLB Koroška banka d.d., NLB Banka Zasavje d.d. in Banka Celje d.d., ki pri tem nastopajo kot zavarovalni posredniki. **NLB Naložba Vita Multi** ni depozit in ni vključena v sistem zajamčenih vlog. NLB Naložba Vita Multi je naložbeno življenjsko zavarovanje, pri katerem je donos odvisen od gibanja vrednosti enot investicijskih skladov. Obstaja tveganje, da bi bil lahko znesek izplačila naložbenega življenjskega zavarovanja nižji od neto vplačane premije. To tveganje, ki ga sicer prevzema zavarovalec, zmanjšuje jamstvo KBC Bank NV, opisano v pogodbeni dokumentaciji.

Množično srečanje DeSUS v Kopru

Predsednik Karl Erjavec: „Pomembno je, da DeSUS postane močna politična stranka, ki bo lahko uveljavila skupne interese“

Pokrajinski odbor Demokratične stranke upokojencev Slovenije Južna Primorska je na zbor članstva in simpatizerjev stranke v Koper s pomenljivim sloganom „DeSUS za prihodnost“ privabil okoli 1000 članov, ki so s ploskanjem pozdravili tudi predlog, da na volitvah družno podprejo predsedniškega kandidata dr. Danila Tuerka, ki se srečanja zaradi soočenja na radiu ni mogel udeležiti. Razpoloženje je bilo prijetno, kot se za Martinovo spodobi. Številne udeležencem, za katere je v velikem šotoru na dvorišču Vina Koper celo zmanjkalo prostora, je najprej pozdravil predsednik Pokrajinskega odbora za južno Primorsko Franc Jurca in povabil na govorniški oder predsednika DeSUS Karla Erjavca, ki je pozval članstvo še večji enotnosti in se vprašal, ali DeSUS, ki ima v parlamentu štiri poslance, enega ministra in podpredsednika DZ, pri tako množičnem številu 450 tisoč upokojencev ne bi mogel na volitvah doseči večjega števila glasov? V enem od njegovih

morda najbolj ognjevitih govorov je jasno opozarjal na vse, kar nas vse skupaj zadnje čase teži in kar ljudje tudi občutijo na lastni koži.

„Želeli bi uresničiti to kar piše v ustavi - in sicer, da je Slovenija socialna država. Vendar žal danes v tej globalizaciji vidimo, da so države vse manj prijazne, vse manj socialne in da gospodarske subjekte skrbi le samo dobiček, delavci pa od tega, od visokih nagrad managerjem, nimajo nič. Zato je prav, da se ozremo nazaj in poskušamo uresničiti to, kar je zapisano v ustavi. DeSUS je neideološka stranka, vendar DeSUS podpira pridobitve NOB. V tem smislu je ideološka stranka. Nihče ne more danes trditi, da partizanski boj in narodnoosvobodilna borba nista bila pravična, poštena. Če ne bi bilo partizanskega odpora ne bi bila tukaj slovenska Primorska. Bila bi neka druga Primorska. (aplavz). V Desusu vedno zagovarjamo zgodovinsko

resnico. Zgodovinska resnica pa je, da je bil partizanski boj edino pravičen in pošten. DeSUS v vladi in parlamentu ne podpira zakona o žrtvah vojnega nasilja v tistem besedilu, ki bi dajal pomagačem in sodelavcem okupatorja pravice iz tega zakona.

DeSUS je pač član te koalicije. Mi smo šli v vlado zato, ker vemo, da edino tako lahko odločamo. Mi bi sicer lahko bili v opoziciji, lahko bi vpili, razgrajali, vendar spremenili ne bi ničesar. Povem vam, da bi bilo življenje v Sloveniji danes drugačno, če Desusa ne bi bilo v vladi. Šli smo v to vlado, da bi dosegli, da bi se pokojnine usklajevale z rastjo plač. Res je, da nismo povsem zadovoljni. Če ne bi šli v vlado pa niti tega ne bi bilo. Pokojnine bi še bolj padale. Res je, da nimamo velike moči, ker imamo v parlamentu samo štiri poslance, ki pa so vsi aktivni. Tudi pri davčni zakonodaji. Če ne bi bilo Desusa, bi imeli danes enotno davčno stopnjo.“

Predsednik Karl Erjavec je upokojence

pozval k večjemu angažiranju prihodnje leto na državnoborskih volitvah, ko lahko stranka doseže večji rezultat. Leta 2006 je stranka pri

530 tisoč upokojencev prejela namreč le 39.000 glasov. Tu so še ogromne rezerve.

FOTO: FK-Primorski utrip.

Lažni alarm - v Pomorski šoli v Portorožu ni bilo podtaknjene bombe

Policijske sirene so 14. 11. najavljale nekaj hudega, ker so policisti dobili informacijo, da je pod šolo podtaknjena bomba. Bila je neslana šala.

SIMPLY CLEVER

Marko
NOVA ŠKODA FABIA.
Ljubezen je sporočilo in sporočilo je ljubezen.

Vabljeni na testno vožnjo:

Porsche Koper, Ankaranska 10, tel.: 05 611 65 03

Povprečna poraba goriva: 4,6-5,4 l/100 km, emisije CO₂: 130-181 g/km.

Albert in Stanislava Suban

Zlatoporočenca

V soboto, 27. oktobra 2007, je bil v piranski občinski poročni dvorani vesel dan. Po petdesetih letih skupnega življenja sta si Albert in Stanislava Suban pred matiškarko Lauro Benedetti in pooblaščencom Občine Piran za sklepanje zakonskih zvez Božidarjem Oparo ter pričama Igorjem in Albertom Subanom, ponovno izrekla svoj DA - in postala zlatoporočenca. Vso srečo v življenju in da bi še dolgo uživala darove jesenskega življenja, bila zdrava in dočakala diamantno poroko, so jima zaželeli tudi vsi svatje, s katerimi sta nato še enkrat potrdila svoj visok jubilej skupnega življenja v cerkvi. Albert se je rodil v Postojni. Obiskoval je rudarsko šolo v Trbovljah, v Zasavju, kjer je bil poklicni delavec, mu je sreča namenila tudi mlado lepo šiviljo. To dekle je danes gospa Stanislava, ki ji po domače pravijo kar Slavka. Slavljenca Albert Suban in Stanislava Gorišek sta se poročila v Zagorju 26. oktobra 1957. Življenjska pot ju je peljala na Primorsko in s pridnimi rokami sta si v Parecagu zgradila svoj dom. V zakonu sta se jima rodila dva sinova: Albert in Igor. Starša sta ju vzgojila v duhu dobrega. Dobila sta tudi že čisto majhno vnukinjo, ki je tudi bila na zlati poroki, kjer je sicer sladko spala in ko se je prebudila so njene male svetle oči kar žarele od radovednosti.

